ÉVF. 15. SZÁM ÁRA 1 PENGŐ 1927 AUGUSZTUS 1

A MAGYAR DETEKTIV

A M. KIR. ÁLLAMRENDŐRSÉG DETEKTÍVTESTÜLETE NYUGDIJ-PÓTLÓ ÉS SEGÉLYZŐEGYESÜLETÉNEK HIVATALOS LAPJA

Főszerkesztő: Dr. CSÉCSY JÓZSEF Felelős szerkesztő: VÉCSEY LEÓ

„Tribon" Ruházati Részv.-Társ.

BUDAPEST VIII, ÜLLŐI ÚT 14.

Elnök: vitéz békési CSANÁDY FRIGYES ny. áll. táborszernagy, gy. tábornok
Alelnök: vitéz nyirjesi LÉTAY GYULA ny. áll. altábornagy

A m. kir. államrendőrség Főkapitánysága Gazdasági Alosztályával kötött megállapodás alapján a tisztviselői kar, detektívtestület és rendőrlegénység véglegesített tagjai készpénzáron nyolc havi részletfizetésre az alant felsorolt cikkeket kaphatják:

Női-, férfi- és egyenruhaszövetet, bélésárut, vásznat, siffont, zefirt és egyéb vászonárut, női és férfi fehérneműt, készen és rendelésre, törülközőt, abroszt, kötött és szövöttárut, kötött gyermekgarniturát, keztyűt, harisnyát, kész kabátot, függöny és függönykelmét, szőrmebundát és gallérszőrmét, gyárilag sterilizált ágytollat és pelyhet, mindennemű mosókelmét és selymet.

A vásárláshoz szükséges utalványok a budapesti m. kir. Államrendőrség részére a Főkapitányság Gondnoki Hivatalában, vagy a Mosonyi uccai rendőrlaktanyában a ruházati előadó úrnál, a Budapestvidéki m. kir. kerületi főkapitányságnál gróf Nádasdy-laktanya I. emelet 28., vagy I. emelet 24. alatt, míg vidéken a rendőrkapitányság vezetőjénél, vagy az általa megbízott pénztári tisztviselőnél kaphatók. Levélbeni megkeresésre mintákkal és árajánlattal postafordultával szolgálunk.

Vendéglő-átvétel!

Ezuton értesítem a n. é. közönséget valamint jóbarátaimat, hogy **Mayer József** (VII., Népszinház-ucca 29. szám alatt) jóhirnevű vendéglőjét megvettem és azt személyes vezetésem mellett tovább folytatom. Elsőrendű ételek és italok polgári árak, pontos kiszolgálás. Pécsi és baranyaiak találkozóhelye! Szíves támogatást kér

SZIGETHY EDE
vendéglős. — A pécsi Nádor szálloda tulajdonosa

SPITZER SALAMON

NAGYIPAROS

Központi fütés, vacuum és légfütés-szellőztetőberendezések, légszesz, vízvezeték és egészségügyi berendezési munkák vállalata, valamint épület- és díszműbádogos-munkák gyártelepe

BUDAPEST, V., VISEGRÁDI UCCA 29.
TELEFON: L. 904—50.

VASS TESTVÉREK

autókarosszéria és kocsigyártók
Budapest VIII., Illés ucca 21.

Elvállalnak minden e szakmába vágó munkákat ízléses és szakszerű kivitelben. Államrendőrségi alkalmazottaknak kedvezmény

VALENTIN VILMOS CÉG SÍREMLÉKEI

árban és minőségben vezetnek * Sírkőüzem és kőfaragótelep:
BUDAPEST X, SÍRKERT ÚT 3. SZ. AZ ÚJ TEMETŐNÉL
Telefónszám: József 59—65

Járványos és fertőző betegségek ellen legjobb védekezés a **Szent László fertőtlenítő szappan** használata. Bőrbetegségeknél, kiütéseknél és különféle bőrbántalmaknál a **Kolozsvári (Heinrich J.)-féle gyógyszappanok** alkalmazásával a legideálisabb eredmények érhetők el.

II. évfolyam. 1927. augusztus 1 15. szám

A MAGYAR DETEKTÍV

KÉPES FOLYÓIRAT

A MAGYAR KIR. ÁLLAMRENDŐRSÉG DETEKTÍVTESTÜLETE NYUGDÍJPÓTLÓ ÉS SEGÉLYEZŐ EGYESÜLETÉNEK HIVATALOS LAPJA

Megjelenik minden hó elsején és tizenötödikén

Előfizetés egy évre P 24

Főszerkesztő: DR. CSÉCSY JÓZSEF
Felelős szerkesztő: VÉCSEY LEÓ

Szerkesztőség és kiadóhivatal: V, Nádor u. 38. I.

Telefon: Teréz 241-48

TARTALOM:

Oldal

VAN DEN BERGH POROSZ BELÜGYMINISZTERI TANÁCSOS: A német rendőrtisztviselőképzés . . . . . 2—3
Nem vált be a női rendőrség intézménye (A Nemzetközi Bűnügyi Rendőrségi Bizottság amszterdami kongresszusa) 5—7
DR. GELLÉRT EDE DETEKTÍVFŐFELÜGYELŐ: A nyomozás tudománya (A cikksorozat 5. része) . . . . 8—10
Távolbalátó telefón (Illusztrációval) 10
GELLÉRT MÁRIA: Az apacs lány (A kis regény befejező közleménye) . . . . . 11—15
Kábítólöveg a detektívüldözésnél (Új találmány a fenevadak és bűntettesek elleni védekezésre) . . . . . 15—17
Az átlőhetetlen üveg (Illusztrációval) 18
SZALAY ÁGOSTON DETEKTÍVFŐFELÜGYELŐ: Leánykereskedők karmai között (Egy nyomozás története) 19—22
A trükkfilmek titka (Szempillantás a mozi rejtélyébe) . . . 23—25
Színházi hallócső (Képillusztrációkkal) 27
KEPES FERENC DETEKTÍV: Detektívsport . . . . . 28—30
VIKTOR GYŐZŐ: Ki a tettes? (A III. kísérleti nyomozás eredménye) . . . . . 31—35
VÉCSEY LEÓ: A kincskereső (Vidám regény, 24. folyt.) . 39—40
DOUGLAS FAIRBANKS: Filmszenzációk . . . . . 41—42

Rejtvényrovat, hatféle jutalommal — Nyomozati verseny nagy díjakkal — Mozi és film — Egyesületi hírek — Kisebb riportok Képillusztrációk — Szerkesztő póstája.

A német rendőrtisztviselőképzés

A szolgálatukban kiváló és szolgálatot teljesítő tisztviselők legyenek az oktatók — A modern rendőrképzés gyakorlati megvalósítása — Szakembereket kell nevelni — A vezető rendőr mint tanító

Írta: van den BERGH, porosz belügyminisztériumi tanácsos

A nagytekintélyű porosz kriminalista az alábbi cikkben a német rendőrképzés kérdésével foglalkozik. Hangsúlyozzuk azonban, hogy a cikk kitételei nem vonatkoznak a magyar rendőrképzésre, mégis figyelemreméltónak és tanulságosnak tartjuk a német rendőrtisztviselő kritikáját és elmefuttatását

A porosz rendőrség évről-évre erősebb és egységesebb szervezetté válik. A különböző átszervezési munkálatok eredményei már mutatkoznak is. A szisztematikus rendőrképzés csak fokozza a fejlődést. A mai korban már olyan feladatok elé állítja az élet a rendőrséget, hogy egy személy a szolgálat minden ágát tökéletesen megtanulni és azokban eredményesen dolgozni képtelen. Éppen elég tehát, ha a rendőrtisztviselő egyes részletekkel foglalkozik tüzetesen, a többi munkakörről pedig csupán a feltétlenül szükséges ismereteket szerzi meg. Egyszerre, rövid idő alatt komolyan nem lehet elsajátítani a különböző teljesen szétágazó, más és más alapismereteket megkívánó szolgálati ágakat. Éppen ezért minden rendőrtisztviselőnek olyan beosztást kell adni, olyan feladattal kell megbízni, amely az ő személyiségének megfelel.

A vezető feladata

A vezetőnek, hogy ezek az elvek érvényesülhessenek és jelentőségükben kibontakozhassanak, elsősorban tanítónak kell lennie. Teljes szívvel törődnie kell az ujoncokkal és ez egyik legfontosabb kötelessége.

Nagyon sokat követelünk meg a vezetőtől, azt ugyanis, hogy a különböző szolgálati ágakban jól ki ismerje magát. Gyakorlatilag elsősorban neki kell tudnia mindent, hogy holtbiztosan tudjon irányt mutatni az alantasainak. De nem csak gyakorlatilag, hanem teoretikusan is tisztában kell lennie mindennel, hogy tekintélye legyen, hogy parancsolni tudjon. Jó vezető csak az lehet, akit az alantasoknak mintaképükül kell tekinteniök. És ezenfelül még tanítónak is kell lennie? Nincsen külön tanító? — kérdezhetik. Sok vezető rendőrtisztviselő gondolkodik úgy, hogy a tanítói kötelességet másra kell bízni, olyanra, aki csupán azzal foglalkozik. Ezen a téren még sok hiányt kell pótolni. Nem helyes az, hogy minden öreg rendőrtisztviselőt, ha a véletlen úgy hozza, tanítónak osztanak be. Nincs köszönet abban, ha olyan rendőrtisztviselő oktat, akinek nincs meg a képessége az úgynevezett modern kriminalisztikai dolgokhoz. A tanítónak a legegyszerűbb kérdésektől kezdve, a metódikus szabályokon át, a legújabb technikai vívmányokig, — amelyek a rendőrség szempontjából figyelembe jöhetnek, — tisztában kell lennie. A legfontosabb kérdéseknek

Kávéházban, vendéglőben, a fodrásznál, mindenütt kérje „A Magyar Detektív"-et!

ugyanis, nem csak a tanítónak, de a jövő rendőrtisztviselőjének is, a kis ujjában kell lennie.

Szakemberek tanítsanak

Hogyan lehet tehát a gyakorlatban megvalósítani azt, hogy a tanítás valóban oktatás legyen? Mi a tanító kötelessége, illetve feladata? Az intéző rendőrség az alapja a többi rendőri ágazatoknak és a Schutzpolitzei tisztviselője kiképzésénél figyelemmel kell lenni elsősorban arra, ami a legszükségesebb. A fiatal, alig húsz éves jelölt, amikor a rendőrség szolgálatába lép csupán testi szolgálatképességgel és az előírt általános ismeretekkel rendelkezik. A vidéki rendőriskolákba felvesznek olyanokat, akik testileg és szellemileg alkalmasak, de azzal már mit sem törődnek, hogy a jelöltek a rendőri szolgálatra valóban alkalmasak-e. Ezekbe az iskolákba olyan tanítók szükségesek, akik nem csupán az előírt „tananyagot", hanem az ő egyéni, gyakorlati élményeiket is úgy tudják előadni, hogy abból tanulni lehessen. Szükséges tehát, hogy a tanító egy személyben rendőri szaktekintély is legyen. Nem szabad a szakembert elvonni a szolgálatból és csupán tanítással megbízni, hanem továbbra is vezetnie kell a saját resszortját, hogy állandóan újat és újat tanulhasson és taníthasson. Az új rendőriskola, az szakiskola legyen a szó legteljesebb értelmében. A rendőri hivatás oktatója elsősorban pedagógus legyen és rendelkeznie kell az összes rendőri ismeretekkel, hogy személyisége példaképp álljon az ifjak előtt. Mindegyik tanítónak önmagát is képeznie kell, hogy lépést tartson a rendőri tudományokkal.

A gyakorlati oktatás

A rendőriskolából a fiatal jelölt a Schutzpolitzei munkakörébe kerül. Ismereteit és általános tudását itt bővítheti először gyakorlatilag. Itt mutatkozik meg, hogy milyen képességű tanító oktatta. Az új rendőr, természetesen, nagy nehézségekbe ütközik. Éppen ezért *minden rendőrtisztviselőnek, minden rendőrhadnagynak tanítóvá kell lennie, az alárendeltet vezetnie, oktatnia kell.* Nem csak tapasztalatait kell a vezetőnek közölni az alantassal, hanem a praktikus szokásokat is. Kezénél fogva vezesse a feljebbvaló a még tapasztalatlan alantasát, hogy abból felelősségképes alkalmazott váljék. Ezt a tanítási kötelességet az egész rendőri szolgálatban keresztül kell vinni, hogy minden rendőr a szolgálat összes ágaiban önállóságra tegyen szert.

A szisztematikus tanításnál határozott cél lebegjen a szemünk előtt. A fejlődés szempontjából fontos, hogy mindenki megismerkedjék a rendőri szolgálat különböző ágaival, de mégis egy szakrészben képezze ki magát precízen. Az idők során a fiatal rendőrtisztviselőnek végig kell mennie minden szolgálati ágon. Ez azért szükséges, hogy az illető vezető lehessen. A felsőbb rendőriskolát és rendőrintézetet a magasabb rangú rendőrtisztviselőknek azért kell elvégezni, hogy speciális kiképzésben részesüljenek. Kik tudnak itt tanítók lenni? Ismét azok, akik a gyakorlatban kiválóak. A felsőbb intézetekben éppúgy, mint a rendőriskolában csak azok taníthatnak eredményesen, akik egyszersmind ugyanazt, amit előadnak, hivatásuk közben gyakorolják.

Mindezek megmagyarázzák annak jelentőségét is, hogy a vezetőnek tanítónak kell lenni. Csak úgy lehet hivatásukat komolyan betölteni tudó rendőröket és tisztviselőket nevelni, ha minden előljáró egyszersmint oktató is.

RENDŐR

MARKOVICH MIKLÓS DR. RENDŐRTANÁCSOS ÚJ RENDŐRI SZAKHETILAPJA

Július hó közepén új, tartalmas, a nagy német rendőri szaklapok emelkedett nívójához méltó rendőri hetilap indult meg Budapesten, a *Rendőr* címen, *Markovich* Miklós dr., rendőrtanácsos, *A Magyar Detektív* alapító dolgozótársa főszerkesztésében. Az új hetilap a hatéves fennállás után megszünt *A Rend* című rendőri szaklap helyén indult meg, betöltvén azt a részt, amely a m. kir állami rendőrség céljait szolgálta, míg *A Rend* másik hivatását, a m. kir. csendőrség érdekeinek szolgálatát, az újból meginduló *Csendőrségi Lapok* lesz hivatva kielégíteni.

A kitünő, nívós és változatos tartalmú heti folyóirat első számában *Markovich* Miklós dr. rendőrtanácsos írt szellemes, mélyen szántó tanulmányt a rendőri szaklap problemájáról, amelyben vázolja a folyóirat programját, és szeretetet, megértést és támogatást kér a testület tagjaitól szép célkitűzéséhez. Azután elszakadt testvérlapja, a Csendőrségi Lapok újjáéledését köszönti a *Testvérünk* című lendületes, szárnyalóhangú cikk, míg hosszabb riport foglalkozik az őrszemélyzet lakásínségének enyhítésére szolgáló akcióval. *Miskolczy* Ernő dr. az *önáló rendőri távbeszélő* kérdésekről írt szakszerű és érdekes tudósítást. Szenzációsan érdekes, vérbeli riport foglalkozik a *világvárosok csalóinak* trükkjeivel és furfangos fogásaival, míg a tetszetős elhelyezésű, vonalalatti tárcarovatokban *Csillay* Kálmán különös és lebilincselően izgalmas *Pitaval-eseteket* mond el. Az érdekes és változatos hírrovat élén *Búcsú és beköszöntő* címen meleg szavakkal emlékezik meg a folyóirat szerkesztőbizottsága *Baksa* János rendőrfőtanácsos, a *Rend* megalapítója és hat éven át volt főszerkesztője hervadhatatlan érdemeiről, amelyről a belügyminiszter is meleghangú, elismerő levélben emlékezett meg s ama reményét fejezi ki, hogy Baksa János nem tette le tollát véglegesen, hanem a zászlónak, amelyre felesküdött, továbbra is hűséges, harcos katonája marad. Magvas és értékes hatalmas szaktanulmány foglalkozik a büntető igazságszolgáltatás egyes kérdéseinek szabályozásáról szóló legfrissebb igazságügyi törvényjavaslattal, *Az egyéniesítés a büntető igazságszolgáltatásban* címen, megállapítván, hogy a javaslat, amelynek elveit egyedül Anglia valósította meg, a maga rendkívül érdekes újításaival korszakalkotó a magyar büntetőjogban. Bőséges sportrovat, amely kizáróan a rendőri testnevelés problémájával foglalkozik s a szokott *Hivatalos közlemények* rovatai egészítik ki a tartalmas hetilap gazdag, első számát.

Büszke örömmel köszöntjük az új rendőri folyóiratot a magyar rendőri szakirodalom kopár tarlóin, s úgy érezzük, barátot, szövetségest és segítőtársat találtunk benne. *A Rendőr* és *A Magyar Detektív* útja és célkitüzése egyazon ösvényen halad, egyaránt a rendőri intézmények népszerűsítése, a rendőrtestület tagjainak oktatása, íves hídverés a nagyközönség és a rendőrség között, mulattatva tanítás, kultúreredmények büszke elkönyvelése lebeg a zászlaján, — a két folyóirat tehát nem versenytárs, hanem szövetséges. Szövetséges és fegyverbarát és *A Magyar Detektív* új lendülettel, friss erővel indul az új évad elé, a méltó és nagyszerű testvérfolyóirat oldalán.

Nem vált be a női rendőrség intézménye

A Nemzetközi Bűnügyi Rendőrségi Bizottság amsterdami kongresszusa — A magyar államrendőrséget dr. Dorning Henrik főkapitányhelyettes képviselte — Határozatok, a rendőrkódex, a női rendőrség és a nemzetközi rendőrnyelv kérdésében — A „Commission Internationale de Police Criminelle"-t a Népszövetség is el fogja ismerni.

A Nemzetközi Bűnügyi Rendőrségi Bizottság nemrég kongresszust tartott Amsterdamban, hogy az európai metropolisok rendőrségeinek vezetői döntsenek több nemzetközi viszonylatban fontos kérdésről. Alábbi cikkünkben az ülésről számolunk be, de előre jelezzük, hogy lapunk illusztris munkatársa dr. Dorning Henrik főkapitányhelyettes, aki a magyar államrendőrséget a kongresszuson képviselte, maga is méltatni fogja az amsterdami eseményeket.

A bűntettesek nemzetközi üldözése még mindig nincs oly mértékben szabályozva, amint az kívánatos volna. A különböző államok nagyvárosainak rendőrségei csak hosszadalmas úton, diplomáciailag érintkezhetnek, nincsen egységes bűnügyi nyilvántartó és más olyan akadályok is vannak, amelyek gátolják a gyors, tehát eredményesebb érintkezést. *Van Houten* hollandus csendőrkapitány még 1920-ban felvetette azt az eszmét, hogy egy nemzetközi rendőri bizottságot kellene alakítani. A kapitány tervezetet is dolgozott ki s ezt megküldte az összes európai rendőrségeknek. A tervezetben *van Houten* a következőket mondta: *meg kell keresni és találni azt az útat, melyen az európai fővárosok rendőrségei egyszerű formában és gyorsan tudnak érintkezni egymással, ha bűntettest kell kideríteniök, vagy bűnöst kézrekeríteniök.* A felhívásnak meg is lett az eredménye, mert 1922-ben megalapították a *„Commission Internationale de Police Criminelle"-t*, vagyis a Nemzetközi Bűnügyi Rendőrségi Bizottságot. A bizottság tulajdonképpen egy tervező és előkészítő fórum. Tagjait maga választja s tagjai útján juttatja javaslatait az egyes államok illetékes szerveihez.

Az amsterdami kongresszus

Az idei kongresszust Amsterdamba hívták össze, már csak előzékenységből is. A hollandusok ugyanis az összes aktuális kérdések tekintetében elfogadták a bizottság valamennyi határozatát és mintaintézményeket állítottak fel. A commissiónak, — mely az európai fővárosok rendőrségeinek vezetőiből áll, — nagyon fontos kérdéseket kellett megtárgyalnia. A bizottsági ülésen jelen voltak: *Berlin, Drezda, London, Párizs, Bécs, Amsterdam, Rotterdam, Brüsszel, Kopenhága, München, Belgrád, Szófia, Hamburg, Hága, Bréma* és *Budapest* főkapitányságainak képviselői. A magyar államrendőrséget dr. *Dorning* Henrik főkapitányhelyettes, az államrendőrség országos szaktanulmányi felügyelője képviselte. Dr. Dorning Henrik, aki választott tagja a bizottságnak és

már számos nagy horderejű kérdésnek volt az előadója a kongresszusokon. Az ülésen elsősorban a *„Centralstelle für Bekämpfung der Geldzeichen und Scheckfelschungen"*, vagyis a pénz és csekhamisítókat üldöző nemzetközi rendőrség és a *„Nachrichtendienst über internationale Verbrecher"*, tehát a nemzetközi betörők nyilvántartójának ügyét tárgyalták meg. A pénzhamisítókat üldöző nemzetközi rendőrségnek az európai központja, — mint ismeretes — Bécsben van. Itt adják ki azt a több nyelven megjelenő lapot is, melyben minden nemzet új pézegységéről pontos és részletes leírást közölnek s így az egyes rendőrségek hamarosan tudnak tájékozódni és fel tudják ismerni a gyanús pénzjegyeket, vagy pénzdarabokat. Ennek a bécsi központnak természetesen Budapesten is meg van a maga filiáléja. *A nemzetközi betörők nyilvántartóját* most szervezik. Messzemenő szolgálatot végezhet majd ez az új nemzetközi iroda, mert az egyes főkapitányságoknak ezután nem kell majd egy-egy betörő múltjának kiderítése érdekében százfelé sürgönyözni, hanem pusztán a nemzetközi irodához fordulhatnak, mely minden nemzetközi betörő-, vagy hasonló bűnözőről pontos nyilvántartást fog vezetni.

A legfontosabb kérdések

Ezen az ülésen is foglalkoztak a *rendőrségi kódex* kérdésével. Ma már 329 rendőrkapitányság használja a kódexet, amelynek segítségével bármilyen nyelvű rendőrtisztviselő bűnügyi üzenetet tud leadni a másik állam rendőrségének. Bemutatták a kongresszuson, *a rendőrszótárt* is, mely a rendőri terminus-technikusokat tartalmazza. A szótár azért fontos, mert bármily jól tud valaki egy idegen nyelvet, a speciális rendőri szavakat nem ismerheti. Ez a rendőrségi szótár 5-6 nyelven jelenik meg. Foglalkozott az amsterdami bizottság azzal a kérdéssel is, hogy milyen formák a legegyszerűbbek arra, hogy bűnügyi esetekben idegen rendőrségek érintkezzenek egymással. A levelezés egyszerűsítése, elfogatások, házkutatások, megmotozások, letartóztatások esetében pedig teljesen mellőztessék a diplomáciai labirintus bekapcsolása. Egységes alakú és beosztású személyazonossági lapok használtassanak és egyforma legyen az európai rendőrségeknél sok tekintetben a nyilvántartási s más adminisztrációs eljárás, kartonkezelés és adatgyüjtés is.

A nő nem jó rendőr

A tárgyalt kérdések között szerepelt, hogy *szükséges-e vajjon a női rendőrség?* Ismeretes, hogy több európai nagyváros próbálkozott női rendőrökkel, így elsősorban *Drezda* és *London*. A szászországi női rendőrök uniformist is kaptak és ma is szolgálatot teljesítenek. A kongresszuson lesújtó vélemény hangzott el róluk. Az ülésen elhangzott beszámolókból kitűnt, hogy a *nő nem jó rendőr*. A párizsi rendőrfőnök annak a véleményének adott kifejezést, hogy jelenleg nincs szükség, de a jövőben sem lesz szükség Európában női rendőrökre. A drezdai rendőrprefektus tapasztalatairól számolt be. Előadta, hogy Szászország fővárosában az uniformisos női rendőrök pusztán a formalitás kedvéért szerepelnek. Női egyesületek túlságba menő ag-

reszivitással erőszakolták Európában, hogy legyenek női rendőrök is és csupán a feminista nők kívánságára alkalmazták Drezdában a nőket rendőrökként. A stuttgarti főkapitány beszámolójában azt mondta, hogy a *nő nagy általánosságban nem rendelkezik annyi bátorsággal, mint amennyit a rendőri munka rendszerint megkíván, de különösen nem eléggé titoktartó, akkor sem, ha férfiakkal, de főleg nem — ha nőkkel áll szemben.* Brüsszel, Hamburg, München, Belgrád helyeselt a stuttgarti főkapitánynak, úgyhogy végül is a bizottság kimondta, a bűnügyi rendőrséget női testülettel felszerelni vagy kiegészíteni szükségtelen. Ezek szerint tehát *Európában nem vált be a női rendőrség intézménye, csődöt mondott minden kísérlet.*

A nő feladata a kriminalisztikában.

A kongresszuson ennél a kérdésnél is felszólalt *van Houten* kapitány, aki a következőket fejtette ki: A nők a rendőri gondozásnál értékes munkát végezhetnek, amit *a budapesti példa is igazol.* Bejárta Magyarországot, sok rendőrségi kérdést tanúlmányozott s így a pesti rendőrségi fogházban különösen *feltűnt neki az a két rendőrségi „gondozó" nő, akik ha a magyar detektívtestület létszámába is tartoznak, még sem rendőrök s mégis milyen nagyszerű munkát végeznek azzal,* hogy a rendőrségi fogházba kerülő nőket kézimukára és más, a „lelket és a gondolkozást javító" foglalkozásra tanítják. A szónokok mind azt fejtegették, hogy maradjon meg Európában a régi szokás. A rendőrhatóságok kizárólag gyermekbűnözőknél, avagy a rendőrség szociális munkásságában, az úgynevezett rendőri gondozás tevékenységében vegyék igénybe a nők, vagy női egyesületek, patronázsok segítségét, hiszen ezen a téren is nagyon szép munkát fejthetnek ki a nők.

A bizottság számos más aktuális kérdésről is tanácskozott. Több terv merült fel, amelyek ha megvalósulnak, sokkal egységesebb lesz Európában a bűnügyi rendőség munkája. A különböző államok rendőrségei évről-évre nagyobb érdeklődést tanúsítanak a bizottság iránt s a „Commission Internationale de Polici Criminelle" nemsokára nélkülözhetetlen is lesz a nemzetközi rendőrségi életben. Valószínű, hogy *a bizottságot maga a Népszövetség is el fogja ismerni* s akkor az ülések határozatait a nemzeteknek végre is kell hajtani.

Új életmentő gázálarcot találtak fel Amerikában. Az új álarcot egy bányatűz alkalmával próbálták ki s mint képünkön látható nagyon jól bevált.

A NYOMOZÁS TUDOMÁNYA

Verekedés a zsebtolvajok érdekében — A figyelő fontos szerepe — A szerelmes hölgy, mint „falazó" — A „passer" eltűnik a lopott tárcával — Anyai gondoskodás zsebmetszéssel — Ötéves fiúcska mint raktártolvaj.

Írta: Dr. GELLÉRT EDE detektívfőfelügyelő

A szerkesztőségünkbe érkező levelek nagy serege bizonyítja, hogy nem csupán a szakemberek, hanem a közönség is páratlan érdeklődéssel kiséri a jeles cikkíró megfigyeléseit tartalmazó színes írásokat. A legújabb közleményt is azzal a tudattal bocsátjuk közre, hogy ezek a sorok nem csupán kellemes perceket szereznek, hanem egyszersmint tanítják is az olvasót

A figyelő

A hírszerző tevékenységének befejezésével a „tolvaj banda" megbeszélést tart, amelyen minden tag megkapja a maga szerepét. Ami a katonaságnál az őrszem, az náluk a *figyelő*. Elsősorban őt jelölik ki. Míg a többi bemegy a kiszemelt helyre, ő kint marad és figyel. Ő a banda szeme. Vigyáz arra, hogy társai nyugodtan dolgozhassanak s ha veszély közeledik előre megbeszélt jelt ad le. A jel aszerint váltakozik, hogy mekkora a veszély. Jelezheti, hogy csendesebbek, óvatosabbak legyenek, vagy hogy menekülni kell. Ha a közönség halad a bűncselekmény elkövetésének helye mellett, minden igyekezetével azon van, hogy a járókelők figyelmét magára vonja. Átmegy az ucca másik oldalára, ott mintha részeg volna dülöngél. A mit sem sejtő emberek őt nézik és ezáltal figyelmüket teljesen elvonja társaitól.

A közönség gyengéje, hogy minden gondolkozás és óvatosság nélkül szeret bámulni. Ki ne látta volna már a kedélyes diákot, aki a körúton, vagy az Andrássy úton megáll és merev szemekkel néz az átellenben levő ház egyik ablakára. Egy szót sem szól, csak bámul. Két perc mulva már tizen állnak körülötte és nézik ugyan azt az ablakot, ahol különben semmit sem látnak. Pár perccel később, már nagy csoportban halkan mesélik egymásnak, hogy ott gyilkosság, szerencsétlenség történt. A közönség ezen gyengéjét használják ki a figyelők, midőn társaikról akarják a figyelmet elvonni.

Az ilyen „figyelem elvonás" legszebb példáját a Ligetben láttam fiatal detektív koromban. Tapasztalt csoportvezetőmmel sétálva megragadta figyelmünket egy nagyobb embergyűrű, amely a tisztáson két egymást püfölő fiatalembert vett körül. Én azt gondoltam, hogy fogadásról van szó, melyik veri le a másikat, esetleg már fogadásokat is kötöttek. Kíváncsian tartottam arra, midőn öreg kartársam megragadta karomat és olyan helyre vont, ahonnan végig nézhettük a küzdelmet, anélkül, hogy minket láttak volna. Nem értettem meg, hogy mért nem állhatunk mi is a nézők közé. Meg is kérdeztem ezt társamtól, akitől a következő választ kaptam:

— Látod azt a két viaskodó csirkefogót? Ne hogy azt gondold, hogy komolyan küzdenek. Nagyon is megértik azok egymást. Ismerem őket, mind a kettő „zébacher", (zsebtolvaj). Azért rendezik ezt az álverekedést, hogy nagyobb csoportosulást idézzenek elő. Céljukat elérték, s ha minket észre

nem vettek, úgy megmutatom neked a társaikat is, akik a csoportosulást, valamint azt a körülményt, hogy mindenki a verekedőkre figyel, zsebtolvajlásra használják fel.

Csendben a tömegbe mentünk és kollegám egy fiatalember kezét éppen akkor ragadta meg, amikor az előtte álló felhevülten kiáltozó ember zsebében kotorászott.

A figyelő nem csak arra ügyel, hogy társait meg ne zavarják, hanem ha komoly veszély van a közelben, akkor még idején értesítést ad a menekülésre.

A falazó

Míg a figyelő a veszélytől óvja társait, addig a falazó működésüket segíti elő. Nevét is onnan nyerte, hogy a tolvaj és az áldozat között mintegy falat képez. Ha a banda egy raktárt akar megdézsmálni, akkor megállapítja azt az időt, midőn csak egy ember tartózkodik ott. Ez rendesen a déli órákban fordul elő. A banda egyik tagja, a falazó ekkor oda megy az illetőhöz és valamely ürüggyel addig marad mellette, addig foglalkoztatja, míg a társai elvégezték teendőiket. A zsebtolvajoknál különösen nagy fontossággal bír a falazás. A falazó tolakodással, kérdezősködéssel, vagy más módon leköti a kiszemelt egyént, míg társa más oldalról a zsebébe nyúl.

Gyakran használják fel falazásra a jó megjelenésű fiatal lányokat. Egy szép hölgy kérésének kevesen tudnak ellentmondani. Találkoztam már olyan esettel is, midőn a lány a kissé ittas egyént magához ölelte (még pedig oly módon, hogy kezeivel símogatás ürügye alatt szemét betakarta), míg a bűntársai ezalatt kifosztották.

A passer

„Passer" a banda azon tagja, aki az elkövetett bűncselekményből származó „szajrét" (lopott holmit) a tett színhelyéről tovább viszi. Az a zsebtolvaj, aki a lopást végrehajtja, a lopott tárgyat sohasem fogja magánál tartani, hanem észrevétlenül társának adja és az viszi tovább. Erre azért van szükség, hogy a tettes — ha az áldozat hirtelen rá jön a lopásra és azzal őt gyanúsítja — szigorúan tiltakozhassék a gyanúsítás ellen és ártatlanságának igazolására követelhesse azonnali kikutatását. Hacsak detektív nincs a közelben, ezzel a fellépésével rendesen eléri azt, hogy futni hagyják, mert hiszen tényleg nem találtak nála semmit.

Nagyon gyakran találkozunk női „passerrel". Az adott helyzethez, körülményekhez alkalmazkodva állnak ezek a tolvaj segítségére. Találkoztunk már olyan nővel, aki kis gyermekkel a karján vett részt a bűncselekmény elkövetésében. A banda három tagból állt. Az egyik — egy általunk ismert többszörösen büntetett zsebtolvaj — szövetkezett egy büntetlen előéletű fiatalemberrel és az előbb említett nővel. Tervük a következő volt: Mind a hárman felszálltak a villamosra. A büntetlen előéletű kiméletlenül tolakodott, míg egy helyen látszólag megállapodott, ott a villamos elindulásakor, mintha egyensúlyát vesztette volna, nekiesett egy jól öltözött öreg úrnak. Ezt a lökést használta fel a rovottmultú. Az áldozat csupán a fiatalember erős lökését érezte, a tolakodó társa tehát kiemelhette a mellényzsebből az aranyórát és a láncot. Egy pillanatig sem tartotta a tárgyakat magánál, hanem kezével lecsúsztatta körülbelül térdéig, ahonnan a harmadik társuk — aki ép akkor tette le a gyermeket karjaiból és foglalatoskodott vele — vette át és már a következő megállónál a gyermekkel le is szállt. A villamoson egyetlenegy utas sem gondolt arra, hogy az anyai gondoskodás csak játék,

hogy ennek leple alatt vegye ki részét észrevétlenül a bűncselekmény elkövetésében.

Annak igazolására, hogy a nyomozás alkalmával a detektív figyelmét még a gyermek sem kerülheti el, felemlítem a következő esetet: Egy terézvárosi selyemkereskedő raktárát állandóan lopkodták. A tulajdonos az első észrevett lopások után fokozódott éberséggel vigyázott. A raktárba a szolgán kívül senkit sem engedett be. Záráskor ő maga ellenőrizte a személyzetet, a kulcsokat ő maga vette át. Annál bosszantóbb volt, hogy dacára e fokozott elővigyázatosságnak, és annak, hogy külső nyomok, feszítések nem látszottak, időnként mégis hiányokat észlelt. A rejtélyesnek látszó ügyben eljáró detektívek sem tudtak semmire sem jutni. A raktárhelységet, valamint a felszerelt biztonsági készülékeket minden reggel olyan sértetlen állapotban találták, mint ahogy este otthagyták. Az egyik detektív pár pillanatig nézegette ugyan az aránylag elég magasan levő szellőztető lyukat, de hamar napirendre tért felette, mert lehetelennek tartotta, hogy azon keresztül a raktárba ember bejusson. Nagyon ügyes figyelést állítottak fel s ennek segítségével kiderítették, hogy „ember" nem fér ugyan be a szellőztető lyukon, de egy öt éves kis fiú igen. A szolga, aki egy tolvajbanda tagja volt és álnéven szolgált a raktárban, egy megjelölt helyre dugta a napközben ellopott holmikat. Záráskor nem vitt ki semmit, így nem is gyanúsíthatták lopással. Este azonban ötéves kis fiát a szellőztető lyukon besegítette a raktárba. A helyiségben a kisfiú kötélre kötötte az elrejtett árut, s midőn már ily módon kiadta a lopott holmit, a kötelet magára erősítette és apja felhúzta őt a szellőztető lyukhoz.

(Folytatom.)

Távolbalátó telefón

A huszadik század legújabb találmánya

A kor, amelyben élünk a feltalálások korszaka. Alig múlik el hónap, hogy valamilyen meglepő felfedezésre ne bukkannának, vagy egy újabb szenzációs találmánnyal ámulatba nem ejtnénk a világot. Nemrég érkezett a hír Amerikából, hogy *egy találmány segítségével a telefonáló személy ugyanakkor,*

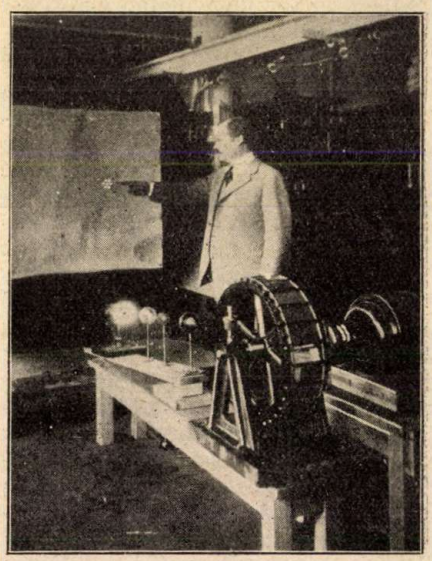

amikor beszél, láthatja azt, akivel telefonösszeköttetésben van. Az apparátust már ki is próbálták s rövidesen a gyakorlati életben is alkalmazzák. A feltaláló neve *E. F. W. Alexanderson* mérnök, aki a távolbalátó telefónt már be is mutatta. A készülék segítségével nem csupán a telefonáló személy álló képét lehet látni, hanem annak minden mozdulatát is és rádió útján a mozgó képet akár Európából Amerikába is át lehet vinni. Fenti képünk a feltalálót, *Alexandersont* ábrázolja apparátusa mellett.

Kint az úttesten zajlott az élet, ragyogón és vidáman — vagy legalább is vidámnak látszón. De már voltak tapasztalatai, ki tudja, hátha az öröm is csak elülről ragyog?...

Két fiatal hölgy jött most a lépcsők felől, — rózsás arccal és mosolygósan csillogó szemmel, — de lehet, hogy a rózsás arcszín sem volt valódi, sem a szem fénye és a harisnyák selyme sem, amint megfeszült a rugalmas bokákon... Aztán öreg házaspár következett, — meglehetősen fürgén és elégedetten fordultak ki a zajos uccára, — ez már nem lepte meg, hogy itt az életenergia tovább tart, sőt tetszett is neki.

Majd egy mindenes lány jött kívülről, karján hatalmas kosár és még külön a kezében egy fej karfiolt hozott. Néhány pillanat mulva egész csapat úriember özönlött befelé a belső ajtón — valami társaskör lehetett a házban s bizonyára gyűlésről jöttek. Megint: egy fiatal anya kislánnyal, később nevelőnő két nagyobb fiúval. Egy villanyszerelő, egy táviratkihordó... cukrászinas tortákkal, szerelmespár... figyelt: nem, ezek nagyon is boldogan lépdeltek... a leány szinte röpült, könnyű cipőiben, könnyed lépteivel s a férfi erőteljesebb alak volt, mint az a titokzatos gazember.

A dolog tehát nem olyan egyszerű, mint amilyennek az első pillanatban látszott. Az ötlet csődöt mondott.

Az órájára pillantott — már egy félórával több volt annál az időpontnál, amikor távozni szoktak.

Megkereste a lakók tábláját s mert pesti szokás szerint nem volt jól megvilágítva, az öngyujtója fényénél olvasta el, hogy a harmadik emeleten kik laknak. Ez a ház csak háromemeletes volt, lent magas földszinttel s ezért tűnt úgy föl, mintha egy magasságban állna azzal a másikkal, amelyikben Amália néni lakott.

Úgy képzelte, a legnagyobb lakásszám jelölheti az utolsó ajtót, ha ugyan nem téved, itt pedig egy özvegy lakott, akit Molmoka Jánosnénak neveztek. Talán Molmokáné a szürke kamra s ki tudja, milyen célokra adja ki a kamráját? Persze, nem állíthat be hozzá, hogy ezt megkérdezhesse tőle. Maradna a házmesterné. De a pesti házmesterektől éppen úgy félt, akárcsak a lifttől. Ezek is kiszámíthatatlanok. Egyetlen barátságos példányt ismert még belőlük, de lehet, hogy annak is csak véletlenül volt akkor jókedve. Másülönben ahánynál még csak kérdeznivalója akadt, mind úgy fogadta, mintha személyes ellensége lenne, szúrós tekintettel, hogy: mit akar

már ez itt tőlem megint?... zordonan és gyanakodón, érthetetlenül elmorgott feleletet adva. Hátha most még megéreznék rajta, hogy olyan valamibe akarja ütni az orrát, amihez valóban nincsen semmi köze. Mit bánja azt egy pesti házmester, ha valakit kínoznak a házban, a hajánál fogva vonszolnak, vagy meg akarnak ölni... Még azzal is ő törődjön... Van neki elég dolga.

De igaz is, hogy sokat bolygatják őket, a vasutas nem szeretett volna házmester lenni.

Reményvesztetten távozott, miután jól szétnézett itt mégegyszer és a házszámot is szépen megjegyezte.

De az út ragyogása és a rohanó élet lüktetése megint csak felrázta. Mentül súlyosabb az ügy, annál több érdekesség rejtőzködik benne... Törte a fejét. Rendőrségre? Menjen a rendőrségre?... Ehhez sem volt valami nagy kedve, érezte, hogy nem tudná nyugodtan és pontosan előadni a mondanivalóját... talán mosolyognának rajta vagy hivatalridegséggel faggatnák s ő végén még belezavarodna... utoljára azt hihetnék, hogy maga is hozzátartozik valami bandához...

Mindig tudta magáról, hogy nem a legéletrevalóbb fiatalember.

Ám ugyanezzel a gondolatmenettel összefüggésben eszébejutott valami, ami roppant megörvendeztette: az, hogy a falubeli kántor fia, akivel annyit játszott együtt kicsi korában, itt lakik most Pesten, sőt olyan foglalkozása van, mintha pont az ő kedvéért választotta volna.

Detektív.

Elhatározta, hogy megszerzi a lakáscímét és fölkeresi.

IV.

A GYORS ÁTTEKINTÉS

Most itt ült ifjúkori barátjával szemközt, már jó negyedórája, gyerekkori emlékekről fecsegtek, de arról a lényeges dologról, amely idevezette, még mindig nem szólt neki semmit.

Vállas és elegáns fiú volt a detektív, az ajka körül gúnyos, fensőséges, de vidám vonással, bizonyára az a példánya nehéz foglalkozásának, amely nem megfélemlítésra dolgozik, inkább személyes dresszírozottságának vonzó erejével, amely — bizonyos esetekben — néha többet-használ, mint a nyers erő.

— Szép pálya, — ismerte el a vasútas a kis szoba díványán, — de veszélyes...

A detektív nevetett.

— Az enyém? Hát az egész élet meglehetősen veszélyesen van berendezve, pajtás. De ez éppen olyan dolog, mintha azt mondanák, hogy azért, mert te vasutas vagy, hamarabb elgázolhat a vonat, mint mást. Pedig ilyesmi még aligha jutott az eszedbe.

Nem, a vasutasnak ez nem jutott még az eszébe. A vasutasnak folyton az forgott a fejében: szóljon, vagy ne szóljon? Ez elég vidám fickó volna titkához, — talán túlságosan is fölényes, — ez valóban a szeme közé nevetne, talán azt felelné, hogy semmi kedve hozzá, hogy szétszedje az egymást cibáló szerelmespárokat. Bizonyára azt állítaná, hogy csakis ez lehet az eset.

Másrészt, ez a detektív nagyon csinos legény volt, semmi kedvet nem érzett hozzá, hogy ezzel mentesse meg a *másiktól* a lányt.

Nem tudott szólni és nem bírta elhatározni a távozást sem.

A detektív felállt.

— Nekem most dolgom van egy rövid félórára — mondta vidáman. — De szeretném, ha együtt tölthetnénk az estét. Nem várhatnál itt meg, vagy talán lent egy kávéházban?

— Inkább itt — mondta a másik. — De ne zárd rám az ajtót, mert az idegesít.

A detektív megint nevetett.

— Bezárt ajtó, hát ilyen is van a világon? Ez olyan jámbor polgár felfogás. „Kati, aztán jól csukja le a lakást..." Kati le is zárja, ez a lakásnak nem árt, persze adott esetekben nem is használ. Jegyezd meg, hogy nincs olyan ajtó a világon, amely be van zárva.

— Szép — mondta a vasutas. — Akkor pláne ne zárj ide be.

— Sok mindent nem tudtok ti szelíd lelkek — fölényeskedett öltözködés közben a detektív. — A fiókomban találsz egy köteg álkulcsot,

amely nyitja Pest minden ajtóját. Ha mégis akadna köztük olyan, amely ellentáll, vannak más, már nem kulcsnak nevezett szerszámok hozzá. Ha pedig mégse nyílna az ajtó, az ember bemegy az ablakon. — S még mielőtt kilépett volna az ajtón, hozzátette: — Jól festenénk, ha teknősbéka módra másznánk, emeleteket ugró fenevadak után... Van ott pár jó könyv... olvashatsz... A viszontlátásra.

Nem zárta be az ajtót és a vasutas engedelmesen kezébe vette az egyik könyvet, amely a szoba gazdájához stílszerűen, holmi bűnügyi történet volt. De csak szórakozottan forgatta

át a lapokat, egyre az járt az eszében, amit a barátjától hallott. Lám, ő soha sem jutott volna eddig arra a gondolatra, hogy be próbáljon jutni egy ajtón, anélkül, hogy valaki udvariasan kinyitná előtte. Hozzá volt szokva, hogy az ajtót kinyitják, — aztán az ember bemegy rajta. A csukott ajtó előtt pedig tehetetlenül varakozik egy pillanatig, aztán odébbáll.

Most egészen elkábította annak a lehetősége, hogy nem kell se házmesterhez, se Mohunkához fordulnia, hogy ajtót tárjanak neki, — ami amúgy se használna, mert ha ilyen nyilvános segédlettel dolgozik, az a gazember biztos megugrana.

Itt vannak ezek a varázskulcsok, az ember szépen zsebredugja, holnap pedig bemegy *abba* a szobába, elrejtőzik és mindent leleplez. Olyan izgalom fogta el, hogy fölugrott, ledobta a könyvet és megkereste a kulcscsomót az asztalban.

De túlságosan nagy köteg lett volna, találomra kiválogatott belőlük néhányat — talán szerencséje van és éppen köztük lesz a *varázskulcs* -- s akkor a barátja sem veszi észre rögtön, hogy... hogy meglopta... Úgy tetszett, már ő is belekerült a bűn bűvkörébe és maga is jellemtelenné válik. Aztán eszébejutott a detektív mondása: hogy ugró fenevadak után nem mászhat teknősbékamódra az ember... s ez kissé megnyugtatta. Igazolásképpen hatott. Hátha még arról van szó, hogy egy fiatal nőt ment meg az ember.

A fiókban revolver is volt és boxer és mindenféle önvédelmi szerszám — nem lehet tudni, mire kerül a sor — a jobb zsebébe egy pisztolyt rejtett és a balzsebébe egy öklözővasat.

Érezte, hogy forró a keze. A halántéka is forró volt, a szoba levegője fojtogatta. Nem, nem bír holnap estig

várni. Képtelen rá. Most megy. Most rögtön. Nem lehet az időt vesztegetni. Hátha ma este *valóban* megölné a leányt?

A karkötőjére nézett: pont egy órája volt még addig az időpontig, amelyben a csúnya jelenet lezajlani szokott.

Vette a kabátját, pár sort karmolt egy papírlapra, hogy ő is elfelejtkezett valami fontos ügyéről s most távozni kénytelen. De nemsokára visszatér, a barátja legyen egész nyugodt.

Aztán bezárta a szobát és a kulcsot zsebretette. A detektív előtt nincsen csukott ajtó. Majd bemegy. De ha nyitva hagyná, még kilopnának tőle valamit.

Fölült egy autóbuszra. S a nagy gép zúgott előre, mint valami óriási bogár.

V.
AZ ÁLDETEKTÍV

Már az ajtó előtt állott. Itt jutott eszébe, hogy ha el akart volna rejtőzni, sokkal korábban kellett volna jönnie, — talán ebédidőben, — mikor a fiatal hölgy nincs itt. Most már azonban hiába — hidegvér s vigyázat!

A sötét folyosó végében nem járt senki. Óvatosan előszedte a kulcsait s miután megforgatta a zárban, benyomta a kilincset. Őrült szerencséje van, gondolta, rögtön eltalálta.

Az igazságról nem is álmodott, hogy tudniillik az ajtó egyáltalán nem volt bezárva.

Annál furcsább volt halk motozása annak a fiatal nőnek a számára, aki most sápadtan emelkedett fel varróasztala mellől, a váratlan látogató belépésére.

Egy pillanatig teljes csendben — és meglehetős távolságban is — várakozón állottak egymással szemközt.

— Kérem, maradjon csöndben — szólalt meg végre az idegen, bár meglehetősen kellemes külsejű fiatal úr. — Üljön csak szépen vissza a helyére... — Isten tudná, honnan emlékezett arra, hogy így kell föllépni hasonló esetben.

Aztán ő is közelebb lépett.

— Merész detektív vagyok — mondta kissé bizonytalanul, mert érezte, hogy egyre lejjebb sülyed a bűnben. De a fiatal nő a maga kábult ijedelmében ezt észre sem vette.

Merész áldetektív pedig folytatta:

— Kérem, rejtsen itt el engem valahol. Szerettem volna megkímélni ettől a jelenettől, de mégis csak ez a legjobb alkalom. Le kell tartóztatnom azt a férfit, akivel maga itt esténként találkozni szokott.

A fiatal lány csinos, karcsú és érdekes szemű, kétségbeesésében visszaült a székre. De a detektív gyöngéden fölemelte a karjánál s egy függönynyel elrekesztett rúd mögé mutatott, ahol furcsa tarka jelmezek lógtak. — Rejtsen itt engem el... Nézze meg kívülről, kérem, nem látszik-e ki a lábam, vagy a fejem... aztán üljön vissza a helyére és saját érdekében szó nélkül figyelje az elkövetkezendőket...

A leány már ráhúzta a függönyt, de merev lábbal állt még egyre ott. Most rossz színben volt az ijedtségtől, de egyébként nem lehetett volna azt állítani, hogy a mindennapi kínzás meglátszana rajta.

Bájos nő volt, könnyű, ízléses ruhában. Kedves, ápolt, nagyvárosi leány.

Végre ennyit megkockáztatott:

— Dehát mit tett, Imre, az Istenért?

Szóval, Imre, — gondolta a vasutas. — Kicsit túlságosan aggódik érte, nem hogy boldog volna, hogy egy detektív jelent meg a védelmezésére. S a lelke mélyén irígy keserűséget érzett, hát csakugyan szerelem volna, szerelem, semmi más és talán kölcsönös is? Nos, akkor az a gazember ezerszeres mértékben megérdemelne egy revolvergolyót...

Ez azonban kissé megzavarta most. Mikor még erősen hitt abban, hogy valami bűnös ügyről van szó, nem érzett lelkiismeretfurdulást az álkulcsokért, kizárt barátjáért és a detektív ócska igazolványáért, amelyet szintén az asztalfiókból szedett el.

Ám mit lehet tudni? Nem jelent semmit a kisasszony sápadtsága. Ő bizonyára ismeri azt a vérszomjas gazembert s most nem csupán saját magáért, hanem ő érte, a *detektívért* is remeg?

Ez a gondolat jól esett. Megtapogatta a boxert és a revolvert, hogy pontosan a kezeügyében legyenek és büszkeséget érzett arra a gondolatra, hogy a leány előtt számolhat le vele.

(Folytatás és befejezés a 42. oldalon.)

Kábítólöveg a detektívüldözésnél

Védekezés morfiummal a fenevadak és bűnözők ellen — A legújabb detektív- és rendőrfegyver, mely nem öl, csak elkábít — Barret W. Harris kapitánynak a dsungelek bestiái ellen készült találmányával teszik ártalmatlanná a menekülő vagy támadó bűntetteseket — A chicagói rendőrség próbálja ki az új fegyvert

Az a párhuzam, ami a kártékony dúvadak és a bűnöző világ vérivó gonosztevői között vonható, éles szimbolummá mélyül a csikágói rendörség alább ismertetett új fegyverében, amely az elevenen fogott vadállatok szellemes eszközét, a kábítólöveget alkalmazza a detektívszolgálatban a veszedelmes, gyilkoskedvű gonosztevőkkel szemben.

A gyilkost, betörőt, vagy más gonosztevőt üldöző detektiv sűrün kockáztatja az életét is, hogy kézre keríthesse a menekülő bűnöst. Gyakori eset, hogy a mindenre elszánt bűntettes szembe száll a detektívvel s az ilyen tragikus pillanatokban bizonytalan, vajjon ki terül el véresen a porondon. Előfordult, hogy a detektív talán már több ízben is, leteríthette volna a gonosztevőt, de nem lőtt, — mert az a feladata, hogy élve fogja el a bűncselekmény elkövetőjét — és életével kellett megfizetnie humanizmusát. A megrendítő detektívtragédiák egész serege nem történhetett volna meg, ha a nyomozó tisztviselőknek olyan fegyverek állnának rendelkezésükre, amelyek ártalmatlanná teszik az üldözöttet, de mégsem ölik meg. Ezt a fegyvert most feltalálták. A kriminaltechnikai találmányok sorozatában nagyon fontos helyet foglal el az új „*morfium-löveg*", amelyet konstruktora, *Barret W. Harris* kapitány chicagói zoológus nem is rendőri fegyvernek szánt. Páratlanul érdekes, hogy miként született meg ez a legújabb rendőrségi fegyver, mely csaknem lehetővé teszi a detektívnek a bűntettesnek veszély nélküli üldözését.

Hajsza a dzsungel bestiái után.

De beszéljen maga a feltaláló, Barret W. Harris kapitány:

— A chicagói állatkertnek sűrűn kell különböző exotikus ragadozó állatokat vásárolni. Föltünt nekem, hogy a dzsungelek bestiáiért óriási összegeket fizetettnek az állatkereskedők. Arra a kérdésemre, hogy miért oly drága az oroszlán, párduc stb., kielégítő választ kaptam. Elmondották, hogy milyen nehéz a fenevadakat élve elfogni. Expedíciók indulnak az őserdőkbe s a hivatásos vadászok fáradságos és veszélyes kalandok árán tudnak csak egy-egy hiúzt, tigrist, leopárdot élve ketrecbe zárni. A ragadozó vadállatok foglyul ejtése nagyon körülményes, gyakran hónapokig tartó munkát igényel. Az expedíciók tagjainak vermeket kell ásni, tőrt, csapdát, hálót kell kivetni és várni kell, míg a vadállat megfogatja magát. A bennszülöttek már nagy gyakorlatra tettek ugyan szert, de a gyanakvó bestiákat még sem könnyű tőrbe csalni. Az elfecsérelt időt és a nagy veszélyt is meg kell tehát fizetni. De még egy baj van. A csapdával, tőrrel, veremmel elfogott állat legtöbbször súlyosan megsebesül, vagy addig

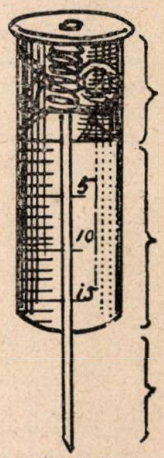

A kábító-löveg sematikus rajza

vergődik, míg életveszélyesen meg nem sérül. A beteg, agyonsebzett bestiák pedig fogságuk első heteiben elpusztulnak. Mindezért, szinte hihetetlennek tetsző összegeket kérnek egy-egy egészséges ketrecbezárt ragadozóért.

A narkotizáló fegyver

— Gondolkozni kezdtem, — folytatta az állatkerti igazgató, — miként lehetne egyszerűbb módon, kevesebb költséggel foglyul ejteni a dzsungelek bestiáit. Rögtön az az eszmém támadt, nem lehetne-e valami úton-módon narkotizálni a ragadozókat. Az állatorvosi tudomány pontosan megállapította, hogy az egyes vadállatokra milyen narkotikumok, mily fokban és milyen mennyiségben hatnak. Az alap tehát meg volt, csupán azt kellett megoldani, hogy miként lehetne a kábítószert veszély nélkül a foglyul ejtendő állatok testébe juttatni. Szerkesztettem egy morfium-löveget és egy szabályozható fegyvert. A kábítószert nagyobb távolságból is lehet az általam konstruált puskából kilőni s éppen ezért veszély nélkül foglyul ejthetők vele a ragadozó állatok. Amikor a morfium-löveget és a fegyvert elkészítettem, csak arra gondoltam, hogy a vadállatok foglyul ejtését megkönnyítsem. Kísérletezéseimnek híre futott s a chicagói rendőrség főnökének támadt az az ötlete, hogy a kábító-fegyvert a kriminalisztika szolgálatába lehetne állítani. A további kísérleteket már a rendőrség vezetőivel együttesen végeztem, hogy a fegyver ennek az újabb, még fontosabb rendeltetésének is megfeleljen.

A kábító löveg szerkezete

Így mondotta el *Harris* kapitány a morfium puska feltalásának érdekes történetét. Olvasóinkat bizonyára érdekli a kábító-lövegnek és a fegyvernek a szerkezete is.

Maga a löveg, — talán ez a legtalálóbb hasonlat, — olyan, mint egy kis *pravaz fecskendő*. A löveg fémből készül és hegyes, csőszerű tűben végződik. A tű egy a löveg belsejében elhelyezett parányi hengerrel van összeköttetésben. A hengert tetszés szerinti mennyiségű morfiummal, vagy más folyékony kábító szerrel lehet megtölteni. Ismeretes, hogy az ágyúból kilőtt gránátlövedék, ha szilárd tárgyhoz csapódik, akkor felrobban. Hasonlóképpen működik a kábító-löveg is. A lövegből kiálló cső-tű összeköttetésben van egy automatikus szerkezettel, s ha a tű csak félig-meddig szilárd tárgyhoz ér, működésbe jön ez a kicsike mechanizmus és ebben a pillanatban kilöveli a narkotizáló folyadékot. A méreg tűcsövön keresztül a megsebzett ember, vagy állat testébe jut és rögtön elkábítja. A betörő, a gonosztevő, vagy a dzsungel bestiája nyomban elveszti eszméletét. A detektív megbilincselheti az elkábított bűntettest, a vadász pedig ketrecbe zárhatja az erdők tehetetlenné tett fenevadját. A morfium-löveg kilövése céljából szerkesztett fegyver sokban megegyezik a légpuskával. Praktikus előnye, hogy tetszés szerint szabályozható. Veszélytelenebb bűnözőre, vagy kisebb ragadozóra közelebbről lehet lőni, nem szükséges tehát, hogy a löveg túl nagy erővel fúródjék az ember, vagy állat testébe. A fegyvert, a lőtávolhoz viszonyítva lehet szabályozni s így nem kell attól sem tartani, hogy a morfium-löveg teljesen befúródik az eltalált testrészbe. Ez a körülmény fontos, mert embernél esetleg halált okozhatna a mélyen befúródó löveg.

Az első rendőri narkotizálás

A feltaláló és a chicagói rendőrség együttes kísérletei azzal az eredménnyel jártak, hogy a hatóságok kipróbálás céljából kiosztottak

a chicagói rendőrség detektívjei és a kültelkeken szolgálatot teljesítő rendőrök között néhány kábító puskát. A narkotizáló fegyvert egy rendőr használta először.

Az amerikai világváros egy rosszhírű negyedében történt az alábbi eset. Egy rendőr éjfél tájban revolverlövések zajára lett figyelmes. A lövések hangja egy mulatóhely irányából hallatszott. A rendőr a tánchelyiség felé szaladt és éppen akkor ért az ajtóba, amikor egy férfi, kezében revolverrel kifelé hátrált. Az örmester hirtelen a menekülőre vetette magát, hátracsavarta kezét és megbilincselte. Ebben a pillanatban a békjókba vert ember éleset füttyentett. A vészjelre az elfogott rabló két cinkosa került elő. Mindketten a rendőrre támadtak, boxszerrel leütötték, megbilincselt társukat pedig egy autó felé hurcolták, hogy elmenekülhessenek. A kritikus percben ért a helyszínre egy másik rendőr, aki fel volt szerelve kábító-puskával. A gyéren világított uccában egymásután két lövést adott le a menekülőkre. Az egyik morfium-löveg a megbilincselt férfi combjába, a másik löveg pedig a bűntársa vállába fúródott. Mindketten eszméletlenül estek össze az autó mellett. A banda harmadik tagja annyira meglepődött a nem várt fordulattól, hogy reszketve nyujtotta a kezeit a bilincs felé.

Az első gyakorlati kísérlet tehát fényesen bevált. Abban az esetben, ha kétséget kizáróan beigazolódik, hogy a morfium-puskát könnyen és célravezetően lehet használni, akkor valamennyi amerikai detektívet és rendőrt felszerelik ilyen puskákkal. Valószínűen nincs már messze az az idő sem, hogy az európai, illetve a magyar detektív is ilyen narkotizáló-fegyverrel üldözheti a menekülő gonosztevőt, vagy védheti meg magát a támadni készülő bűntettessel szemben.

A KÜLFÖLDI

Sok dolgot adott a szállodákat ellenőrző detektívcsoportnak egy szállodai tolvaj, aki hol az egyik, hol a másik szállodában hagyott félreérthetetlen bizonyítékot arról, hogy ott járt. Egy portás jó személyleírást adott róla, ezt sokszorosították és felhívták a többi portás figyelmét arra, hogy ha ott megfordulna, azonnal adják át a legközelebbi rendőrnek.

A felhívás eredménnyel járt. A jó személyleírás alapján egy terézvárosi szállóban tényleg felismerték a szélhámost és azonnal átadták a legközelebbi rendőrnek, aki a felhívás alapján, — délután lévén — a főkapitányság központi felügyeletén szolgálatot teljesítő detektívcsoportnak adta át. Amíg az átvételt igazolták, az egyik angolul beszélő fiatal detektív — talán annak örömére, hogy most alkalma nyílik angol nyelvtudásának bemutatására — hangosan felkiáltott:

— Fiúk ez angol, tipikus angol, én majd saját nyelvén beszélek vele. És mingyárt hozzá fogott a kérdések feltevéséhez.

Az előállított értelmetlenül nézett rá és egy szót sem szólt, látszott rajta, hogy az egészből mit sem ért.

— Ugy látszik, még sem angol — szólalt meg újra, most már lehangoltan a fiatal detektív. — De fogadni mernék, hogy ha nem angol, akkor biztosan francia. Jóska, te tudsz franciául, kérdezd ki te.

A tolvaj azonban épp olyan értelmetlenül bámult a franciául beszélő detektívre, mint az előbbire.

Jöttek aztán más detektívek. Ki németül, ki oroszul stb. szólt az előállítotthoz, azonban az még mindig értelmetlenül nézett a detektívekre, jelezvén, hogy egy szót sem ért beszédükből.

A detektívek látva, hogy eredmény-

telenül próbálták ki nyelvtudásukat, bementek a szomszéd szobában levő csoportvezetőhöz és jelentették, hogy nem tudják, milyen nemzetiségű az előállított, nem tudnak vele beszélni. A csoportvezető kijött a szobájából, odament az előállítotthoz és így szólt hozzá:

— *Hogy hívják magát?*

A detektívek legnagyobb meglepetésére ezt a választ kapta:

— *Engem Kovács Sándornak hívnak.*

— *Miért nem válaszolt, amikor az urak kérdezték,* — folytatta a csoportvezető.

— *Nem tudtam én kérem válaszolni, mert egy szót sem értettem abból, amit kérdeztek. Nem tudok én kérem csak magyarul.*

G. E. dr.

Az átlőhetetlen üveg

Szenzációs amerikai találmány, amely autók elleni támadásoknál megvédi az utasokat

Egyik amerikai gyár vegyészének sikerült olyan anyagot előállítani, amely külső tulajdonságaiban teljesen megegyezik az üveggel. Vékony lapokban készíthető el s teljesen átlátszó. Fontos tulajdonsága ennek az új anyagnak, hogy a fegyverlövedék nem üti keresztül. Az üveglap maga megrepedezik, azonban szilánkjai nem röpülnek szerte s így nem is sérthetnek, sebezhetnek meg senkit, még abban az esetben sem, ha közvetlenül mellette áll is valaki. Ennek a találmánynak nagy fontosságot tulajdonítanak Amerikában, ahol igen gyakoriak a vonatok s autók elleni fegyveres támadások, amelyek bizony legtöbb esetben emberáldozatot is követelnek. Képünk a chicagói rendőrség embereiről készült, akik most most folytatják az átlőhetetlen üveggel a kísérleteket.

Leánykereskedők karmai között

Egy szerencsétlen fiatal nyomdászlány tragikus élete — Képek a keleti bűntanyák förtelmes poklából — Hajsza egy konstantinápolyi „bártulajdonos" után — A megmentett táncosnők — Egy izgalmas nyomozás története

Írta: SZALAY ÁGOSTON detektívfőfelügyelő

Az illusztris cikkíró alábbi érdekes nyomozásának történetét keretében élesen világít rá a keleti lélekkufárok, rabszolgakereskedők üzelmeire. Az érdekfeszítő, színes írás nem csupán a leánykereskedelem elleni küzdelemnek tesz hasznos szolgálatot, hanem tanít is, mert megmutatja, hogy a lelkiismeretes fáradságot nem kímélő önkéntes detektívmunka milyen értékes eredményre vezethet.

A napokban az íróasztalom fiókjában kutattam. Négy bájos fiatal leány fényképe került a kezembe. Elgondolkodtam:

— Mi lett belőlük? Boldogok-e, vagy mégis utólérte őket a fátum, amelynek fojtogató karmai közül sikerült őket egy ízben kimenteni.

Eszembe jutott Margit, Nusi, Ilona és Magda története. A négy szép leány egy harmadrangú kávéházban került először a szemem elé. Ott ültem az egyik márványasztalnál, hogy megfigyeljek egy fiatal asszonyt. Megbízásom szerint a züllésnek indult anya kalandos életútját követtem, hogy visszatereljem családja körébe, ahol jó állású férje és gyermekei várták. Szomorú szívvel vallom be, hogy ez a munkám nem sikerült. A kikapós szépasszony, aki a kávéház feletti garni szállóban lakott, egészen a züllés útjára lépett. Beteg idegzete a legocsmányabb életbe sodorta s az éjszaka mocsarából nem lehetett kimenteni.

A titokzatos török

Éppen az asszonyi lélek kiszámíthatatlan szakadékairól elmélkedtem, amikor a szomszéd asztalnál egy sötét nézésű, keleties arcú, vörös fezt viselő férfit pillantottam meg. Feltűnt, hogy szép fiatal nők, akik ujságlappal kezükben lépnek be a kávéházba, egymásután keresik őt. Az idegen németül és franciául igyekezett magát megértetni velük. A társalgás nehezen ment, bár a külföldi férfi néhány tört magyar szóval is bizalmat akart maga iránt kelteni a fiatal lányokban. Figyeltem, mert gyanúsnak találtam az idegent és látogatóit. Egymásután öt nőt fogadott az asztalánál. Négyet elküldött, az ötödik ott maradt vele. Beszélgettek. A diskurzus franciául folyt s szavaikból kivettem, hogy régi ismerősök lehetnek. Amikor fizettek és eltávoztak, követtem őket. Kocsiba ültek és az egyik előkelő dunaparti szálloda elé hajtattak. Óvatosan utánuk mentem és érdeklődtem a portásnál. Nem sokat tudhattam meg felőlük. A portás elmondotta, hogy a férfi *Karajanow Azune* konstantinápolyi kereskedő néven jelentette be magát, a nő pedig, mint felesége szerepel. Senkivel nem érintkeznek s már a kora esti órákban nyugodni térnek.

Meglepő felfedezés

Már éppen azon gondolkodtam, hogy eltávozom és csak másnap reggel folytatom a nyomozást, amikor észrevettem a titokzatos török „feleségét." Nyugodtan jött le a

lépcsőn és elhagyta a szállodát. Követtem. Fölszállt az egyik Kőbánya felé menő villamosra. Mellette maradtam az egész úton, sőt a kültelki uccában is nyomában voltam. Egy földszintes bérház leghátsó lakásában tűnt el. Azonnal a házmesterhez mentem, aki részletes információt adott:

— Ez a csinos nő, — mondotta — az özvegy édesanyjához jött. Hat év óta nem volt idehaza. Annak idején nyomtalanul eltűnt s az a hír terjedt el, hogy leánykereskedők karmai közé került. Az édesapja annyira kétségbeesett, hogy megőrült és elmegyógyintézetben halt meg . . .

A földszinten levő lakás ablaka alá álltam. Jól beláttam és meglapulva figyelem, hogy mi történik a kis otthonban. Az anya átölelve tartotta szép, de fáradt és kiélt arcú leányát. Szőke haját simogatta s a leány gyöngéden simult öreg és beteg tekintetű édesanyjához. Egy ideig figyeltem ezt a jelenetet. Haboztam, vajjon megzavarjam-e belépésemmel az érzékeny családi idillt. Végül elhatároztam, hogy nem nyitok be. Ezek ott bent — gondoltam — úgy el vannak foglalva egymással, hogy bizonyára nem jut idejük másra. Emberies érzelmeimre hallgattam és eltávoztam. Sokkal fontosabb szereplőnek véltem ebben a drámában a titokzatos idegent s úgy határoztam, hogy először is az ő szerepét fogom tisztázni.

Az áruló papírszelet

Másnap reggel korán ott voltam a szállodában, ahol arról értesítettek, hogy Karajanow összepakolta holmiját és utazni készül. Megvártam, amíg le hozták a csomagjait, néhány hatalmas bőröndöt s azután feltünés nélkül követtem. Egyenesen a Keleti-pályaudvarra hajtatott. A kocsisnak gavallérosan fizetett, a hordárral bevitette a poggyászát, utánna pedig a pénztárhoz lépett, ahol jegyet váltott.

Amikor ezzel is végzett, s be akart lépni az első osztályú váróterembe, eléje léptem. Nem sokat teketóriáztam, hanem röviden felszólítottam, hogy igazolja magát. Élénken tiltakozott, franciául, angolul és végül németül kérte ki magának, hogy zavarjam. De végül is látnia kellett, hogy az üres fecsegéssel semmire sem megy.

— Igazolja magát, — mondottam neki, — mert különben kénytelen leszek előállítani a főkapitányságra.

Kényszeredetten vette elő az útlevelét, amelybe gyorsan betekintettem. Az útlevél utolsó oldala mellé papírlap volt betéve, rajta négy női névvel.

— Mi ez? — kérdeztem tőle.

Zavarodottan dadogott összevissza.

— *Hol vannak a leányok?*

Beismerte, *hogy a négy nő már a vonaton ül, mindegyik külön szakaszban, egyik sem tud a másikról és arról, hogy valamennyien közös sorsnak néznek elébe.*

A megmentett táncosnők

Karajanov kíséretében sorban fölkerestem a kis leányokat s leszállítottam őket a vonatról. Bevittem őket a pályaudvari őrszobára, a férfit pedig a rendőr őrizetére bíztam. Az őrszobában a kislányok részletes vallomást tettek. Elmondották, hogy apróhirdetés útján ismerkedtek meg a törökkel, aki szép termetű fiatal nőket keresett. Azt ígérte, hogy táncosnővé képezteti ki őket és Konstantinápolyban az *Alhambra* nevű mulatóban mint táncosnők nyernek alkalmazást. Csábító színekkel írta le előttük a mulatóhely víg életét, majd vasúti jegyet és pénzt is adott nekik.

A szerencsétlen teremtések el sem akarták hinni, hogy egy leánykereskedő karmaiból szabadítottam ki őket. A kihallgatás után az elfo-

gott rabszolgakereskedőt a főkapitányságra akartam kísérni. Siettem a rendőrhöz, aki azonban megdöbbentő hírrel fogadott.

— Amíg telefonálni akartam, — jelentette a rendőr, — a török megszökött. Itt hagyta a csomagját is, meg a sapkáját is. Eltünt a sokadalomban s nem tudtam nyomára akadni.

Mérgemben toporzékoltam, de ez mit sem segített. Tűvé tettük az egész pályaudvart és a környékét, de nem tudtuk megtalálni. Csüggedten állapítottam meg:

— Ezt sem fogom még egyszer látni.

A leányokat nem engedtem el, a főkapitányságra kísértem őket, majd Kőbányára mentem, hogy kikérdezzem a megszökött Karajanov „feleségét."

A szegényes lakásban a török „felesége" fogadott.

— Járt itt a férje? — kérdeztem tőle.

Nagyon megijedt és így válaszolt:

— Melyik férjem?

— Akivel a szállodában lakott, — feleltem.

A megszeppent, zavart nő beszélni kezdett:

— Nem a férjem ő és esküszöm, hogy amióta elutazni készült, nem is láttam.

Átkutattam a lakását és meggyőződtem, hogy igazat mondott. Karajanow nem járhatott ott.

Vilma szomorú regénye

Ismét a nőhöz fordultam:

— Mi az ön neve?

— K. Vilma — felelte és könnyezni kezdett, majd minden bevezetés nélkül elmondta szomorú sorsának történetét:

— Uram, rettenetes, hogy mit éltem át — kezdte elbeszélését. — Remélem, most már biztonságban vagyok Karajanovtól. Ő tette tönkre az életemet. Hat év előtt nyomdában dolgoztam az apámmal. Egy napon előbb kellett elmennem a munkából, mert valami dolgom akadt a városban. A Rákóczi úton hozzám csatlakozott Karajanow és egy nő, aki rögtön beszédbe elegyedett velem. Elmondotta, hogy a török az ő férje, külföldön orfeuma van, nagyon megtetszettem neki, elvinne magával és kiképeztetne táncosnőnek. Folyton hangoztatta, hogy sok pénzt fogok szerezni, nagy szerencsét csinálhatok, s hogy a magamfajta szép, fiatal lánynak kár munkába járni, koptatni a szépségét és egészségét. Ha pedig már teleszedtem magam pénzzel és elfog a honvágy, hazajöhetek, nem lesz semmi akadálya.

— Azt feleltem, hogy majd megbeszélem a dolgot a szüleimmel s ha beleegyeznek, velük tartok.

— Erre már nincs idő — felelte a nő. — A vonat este 10 órakor indul. Gondoljam jól meg a dolgot és ne dobjam el könnyelműen a szerencsémet, hanem menjek rögtön velük, majd ők godoskodnak mindenről, amire szükségem van.

— Nem tudtam ellentállni. Megzavart a csábító beszéd. Elég az hozzá, velük mentem. Ennek a végzetes lépésnek köszönhettem, hogy elvesztettem jó édesapámat.

A konstantinápolyi bűntanyán

Vilma hangja lecsuklott. Minden mondatnál összeborzadt.

— Másnap Bécsben ébredtem föl — folytatta. — Onnan rögtön tovább utaztunk. Már nem emlékszem merre mentünk, és hogy mennyi ideig tartott az út. Végre elértük utazásunk végcélját. A nő ekkor úgy szólt hozzám:

— Már megérkeztünk. Konstantinápolyban vagyunk.

— Az állomástól nem messze egy szűk, piszkos uccában lévő nagy épület előtt állottunk meg. A ház kapuját zárva találtuk. Becsöngettek. Amikor beléptünk, szőnyeggel borított előcsarnokba jutottunk, ahonnan tükrös lépcsőház nyílott

és a plüss szőnyeges lépcsőkön pálmák állottak. Bevezettek egy szobába, amelyben ugyancsak különös volt a bútorzat. Széles, nagy ágy s az ágy mellett és fölött tükör. Itt magamra hagytak. Szorongó érzés fogott el, haza gondoltam, eszembe jutott, egyszerű, tiszta otthonom és félni kezdtem.

— Nem sok időm maradt a gondolkodásra. Egy néger leány lépett be, szónélkül meg fogta a kezemet s átvezettek egy udvaron s egy másik szobába, amelynek közepén fényüzően berendezett fürdő medence volt. Alig néztem körül, a néger leány hozzám lépett és vetkőztetni kezdett. Leszedte rólam a ruhát és intett, hogy fürödjek meg. Az egész holmimat felnyalábolta és eltünt vele. Az ajtót rám zárta. Jó idő telt el, míg visszatért. Törökös öltönyt hozott magával. Amikor kiléptem a fürdőből, gondosan megtörölt, beillatosította a testem valami rettenetes erős, de kellemes szagú parfőmmel és rám erőszakolta a török ruhát. Az arcomat betakarta s csak a szemeimnek hagyott egy kis rést.

A borzalmas felfedezés

— Ezután át vitt egy nagy szalónba, ahol függönyökkel félig letakarva, széles nagy pamlagok voltak. Itt enni adtak és valami édes pálinkaszerű folyadékot kellett innom, ami egészen elszédített. Az étkezés után jelezték, hogy *egy nagy úr jön látogatóba, akinek mindenben engedelmeskednem kell.* Fél óra mulva tényleg megérkezett egy piros fezes, kövér török férfi. Erősen megnézett s én nem tudtam, mit tegyek. Végre a török nő lépett hozzám s egy-két rándítással leszedte rólam a ruhát. *Egyszerre tisztában voltam mindennel.* Most kezdtem rájönni, hogy hova kerültem. Ott állottam ruha nélkül az idegen török férfi előtt, aki lornyonon át vizsgálgatott. Közben megérkezett Karajanov és lelkesen magyarázni kezdett a töröknek. Én nem értettem, hogy mit mond, csak azt láttam, hogy folyton az alakomra mutogatott és megelégedetten dörzsölgette a kezeit.

— Végül magamra hagytak a törökkel, aki igen brutálisan bánt velem.

— Ami ezután következett, hosszú évek alatt közönyös, megszokott dologgá vált előttem. Teljesen belekerültem a fertőbe, rabszolga lettem, akinek nem volt szabad elhagyni a bűntanyát, ahol minden aljasságot végig kellett szenvednem.

— Nem tudom miért, rabszolgatartóm később bizalommal kezdett irántam viseltetni. Egy napon azzal állított elém, hogy elvisz magával Budapestre, „anyagot" szerezni. Azzal kecsegtetett, hogy azután, ha megint visszamegyünk Konstantinápolyba, szabadabb leszek, de csak akkor, ha legalább egy magyar leányt tudok neki szerezni.

— Itthon egy darabig Karajanovval voltam, de a pályaudvarra már nem mentem ki vele. Most már nem akarok könnyelműségem okozta szörnyű élményeimre gondolni. Új életet szeretnék kezdeni és megint ember akarok lenni.

Eddig tartott a boldogtalan nő elbeszélése. Összetörve roskadt le a székre és kérőn nézett rám. Elintéztem a hivatalos formaságokat és eltávoztam. Visszatértem a főkapitányságra, ahol már türelmetlenül várt rám a négy szerencsésen megmentett rabszolganőjelölt. Elmondottam nekik mind azt, amit az imént hallottam. A történet mély hatással volt rájuk. Esküdöztek, hogy soha többé nem gondolnak arra, hogy táncosnőnek menjenek külföldre. Intézkedtem, hogy átadják őket szüleiknek.

Karajanovot azonban hiába kerestem, nyom nélkül eltünt, soha többé nem bukkantunk rá.

A TRÜKKFILMEK TITKAI

Óriási türelem kell a rajzos filmek készítéséhez — A német rendőrképző iskolákban szemléltető rajzos filmekkel is oktatnak — A trükkfilmnek a reklám és a tanítás terén van jövője — Hogyan készítik a Tinta Matyi kalandjainak filmjét?

Az olvasó bizonyára többször megcsodálta vagy lemosolyogta már a rajzos filmeket, talán kérdezte is, miként készíthetik ezeket a mozicsodákat, de kielégítő választ nem kapott. Az alábbi érdekes tudósításban a trükkfilmek rendeltetéséről és készítési módjáról számolunk be.

Aki csak kis figyelemmel követi a filmtechnika és — ma már szabad ezzel a szóval élni — a filmművészet fejlődését, feltétlenül rájött arra, hogy ez a fejlődés korántsem volt egyenletes, hanem a háború vége óta olyan lendületet vett, amiről két évtizede nem is álmodtunk. És itt nem is azokra a kísérletekre gondolunk, amelyek tulajdonképpen még a jövőéi, — így a színes és a beszélő mozgófénykép, a felvételek továbbítása dróton és drót nélkül, jóllehet ezeken a területeken is bámulatos haladást látunk, — hanem az „egyszerű" filmfelvételekre, amelyeket azóta, hogy az első kezdetleges filmet bemutatták, változott formában, de azonos lényeggel néznek estéről-estére százezrek és milliók.

A német és az amerikai filmek a legjobbak.

A közönség azonban könnyen felejt; különösen áll ez azokra a dolgokra, amelyek őt nem érintik közelről. Gondoljunk azonban csak vissza arra, hogy néhány évvel ezelőtt még *Psylander* volt a nők bálványa és a valamire való fiatalember psylanderi pléharccal remélhetett csak sikert elérni. Azután jöttek a francia filmek, az aranyos Princcel (vajjon hová tünhetett?) és a tragikus véget ért nagyszerű Max Linderrel s nem sokkal ezután a filmpiacot az olasz filmek uralták és egész Budapest hosszú, erősen derékbaszabott kabátokat és széleskarimájú kalapot hordott. Ma mindez már éppenúgy a multé, mint akár *André Deed* úr ügyes ügyetlenségei a feldöntött kőművesállvánnyal és ebédlőszekrénnyel és a földreejtett tányérok ezreivel. Ma tulajdonképpen csak négyféle filmet láthatunk: a brilliáns kivitelű, költséges, természeti csodákban és lovasbravúrokban bővelkedő, de naiv és szentimentális amerikai filmeket; a monumentális, tökéletes rendezésű, óriási tömegeket mozgató, korhű, német eredetű történelmi filmeket; a számunkra legtöbbször bosszantóan egyforma és együgyű, de puskaporként fellobbanó, ezer ötlettel telitüzdelt burleszkfilmeket, amelyek legtöbbje szintén amerikai, sőt a másországbeli gyárak is túlnyomóan amerikai pénzzel és ízlésben dolgoznak, végül azokat a filmeket, amelyeket a közönség bírálata soroz egy osztályba, amikor a moziból távozóban megállapítja: „...na, ma nem volt jó a

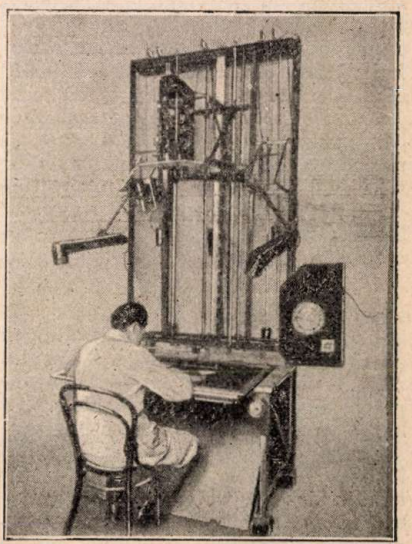

A trükkfilmek felvevő gépe, az asztalnál a rajzolóval.

műsor". Ebbe az elég tágas osztályba tartozik, sajnos, a gyér magyar filmgyártás legtöbb „remeke", — aminek, felesleges mondani, nem a magyar tehetségek hiánya, hanem a kényszerű megkötöttség és a tőkeszegénység az okai, — az osztrák filmek csaknem kivétel nélkül, röviden, ha nem is egész szabatosan, minden egyéb film, amely nem német és nem amerikai.

A filmgyárak harca

Mert a filmgyárak harcát ma tulajdonképpen már csak két országban vívják: *Németországban* és *Amerikában*. A felületesebb megfigyelő még ennél is tovább megy, amikor megállapítja, hogy a filmiparban Amerika egyszerűen lehengerelte a világot. Ha azt vesszük, hogy az Egyesült Államok filmgyáraiban és moziaiban közel kilenc milliárd pengő (tessék csak gyakorlatul 12.500-al megszorozni!) fekszik, hajlandók vagyunk elhinni ezt. Azonban ez a harc nemcsak pénzügyi téren dől el, mert ha így volna, már nem is beszélhetnénk többé harcról, hiszen a hatalmas amerikai tőkének módjában van bármely ujonnan felbukkant tehetséget, akármilyen nemzetiségű is, Dollárországba átszívni. A harc egyenlőtlen fegyverekkel folyik. Amerika a mindenható dollárral küzd, míg Németország a tudás és szorgalom fegyvereivel. Csak a beavatottak tudják, hány jelentős, de a nagyközönség előtt ismeretlen technikai újítás került ki a háború befejezése óta Németországból, nem beszélve azokról a német és nem utolsó sorban magyar technikusokról, akik az óhazának hátat fordítva, amerikai tőke szolgálatában, juttatják milliárdos kenyéradó gazdáikat nagyszerű találmányaikkal újabb milliárdokhoz.

A film-trükkök és trükk-filmek

Van a kinematográfiának azonban egy ága, amelyet a nagyközönség sokkal kevésbé méltányol, mint ahogyan az megérdemelné s ezek az úgynevezett „trükkfilmek" s egyik válfajuk a rajzos filmek. A „filmtrükkök"-ről sokat olvasott már a nagyközönség, a színházi képeslapokban nem egy különösen sikerült filmbravúr kulisszatitkait láthatta már, annál kevesebbet tud azonban a trükkfilmekről. Fogalma sincs, mennyi rengeteg munka, szorgalom, türelem és kitartás kell egy-egy rajzos film, vagy más trükkfilm létrehozásához, amely azután, esetleg mint hetekig tartó munka eredménye, néhány perc alatt lepereg előttünk és mindössze kurta csodálkozással adózunk neki. A mondottakat legjobban megvilágítja az az egyetlen adat, hogy egy közepes hosszúságú, 180 méteres rajzos film előállításához 9000 képet kell rajzolni, ezzel szemben az egész film mindössze hat percig fut.

A trükk-film a reklám szolgálatában

Nálunk a trükkfilmek tisztán a szórakozást szolgálják és az egyes nagyobb filmszínházak gavallérosan mint ráadást nyujtják, a rendes műsoron felül, a közönségnek. Németországban azonban a nagy kereskedelmi és ipari vállalatok már régen szolgálatukba állították a rajzos filmeket, részint reklámcélokra, másrészt hogy gépeik vagy készítményeik megismertetésére ezek sematikus rajzát munka vagy működés közben mutathassák be a vásárlóknak, vagy a nagyközönségnek. Ennek az alkalmazási módnak sokkal nagyobb a jelentősége, mint az első pillanatban hisszük. Gondoljuk csak el, hogy egy újabb, lényegesen javított szerkezetű autó előnyeit akarja a gyáros a közönséggel megismertetni. Az autót, vagy akár annak csak szerkezetét működés közben filmre hozni és bemutatni még akkor sem célravezető, ha már az ú. n. lassított filmhez fordulunk, mert a nem teljesen szakképzett automobilista közönség, de még a szakember is, az ilyen filmből édeskeveset értene. A magyarázó rajz szintén nem szól eléggé érthetően a közönséghez, még akkor sem, ha mingyárt bő szöveggel is próbáljuk alátámasztani. A rajzos film segélyével azonban lehetővé válik, hogy könnyen érthető sematikus rajzban mozgás közben vetítsük a közönség elé a szóban forgó szerkezetet, vagy az abban leglényegesebbnek tartott újítást, tegyük fel, valami újrendszerű sebességváltót.

A német rendőrség máris felismerte az ilyen filmekben rejlő óriási instruktív és szuggesztív erőt és sietett is ezeket a mozgófényképeket a rendőrkiképzés és oktatás szolgálatába állítani. Az eddig lefolytatott kísérletek olyan kitünő eredménnyel zárultak, hogy alighanem már a közel jövőben mint általánosan elfogadott

szemléltető eszköz vonul be a rajzos film a rendőrképzésbe.

Mikor a plüss-mackó iszik

A reklámfilm, mint már említettük, az utóbbi években nagyon kedvelt propagandaeszközzé vált Németországban, különösen az olyan fogyasztási cikkek szolgálatában, amelyet gyártójuk valamilyen jellegzetes védjegy hangsúlyozásával akar ismertté tenni.

A mackó, a Teddy Bär, mint valamelyik likőrgyár védjegye, jó szolgálatot tehet a gyárosnak, ha filmen hirtelen megelevenedve felmászik az asztalra, hogy kiigya az alakjával díszített likőrösüveget. A közönség csodálkozik, hogyan készíthetnek ilyen filmet és talán nem is tudja, hogy az angyali türelmű operatőr a kis plüssállatnak minden egyes kis mozdulatát egyenként állítja be a felvevőgép előtt, de ha a néző meg is tudta azt a kis kulisszatitkot, az semmit nem von le egy ügyesen, humorral megírt és hatásos feliratokkal ellátott film sikeréből. Nem egy nagy német gyár a mintagyüjteményen kívül már filmvetítőgéppel is ellátja utazóját, hogy a gyártott gépeket működés közben mutathassa be, vagy hogy a humoros cselekményű reklámfilmmel a meglátogatott cég főnökét jókedvre derítse. Jó hangulatban azután természetesen sokkal könnyebb üzletet kötni.

Hogyan készül a rajzolt film

Ami most már a trükkfilmek kivitelét illeti, az első ilyen mozgófényképeket még meglehetősen primitív módon, óriási fáradtsággal és türelemmel állították elő. A rendes felvevőgépet alulról megvilágított vízszintes üveglapra irányították és a rajzoló munkájához kezdett. Először az alaphelyzetet rajzolta föl, amiről az operatőr, aki a felvevőgépet függőleges helyzetben tartó állvány tetején kuksolt, néhány forgatással megfelelő számú képet készített. A rajzoló ezután minden egyes mozgásfázist külön megrajzolt, mégpedig úgy, hogy például egy egyszerű karmozdulatról nyolc-tíz részletrajz is készült, s az előzőt mindig letörölték a homályos üveglapról. Könnyű elgondolni, hogy milyen óriási türelem és milyen speciális ügyesség kellett ahhoz, hogy az ilyenmódon elkészített film a természetes mozgásnak valamennyire hű mását adja. Az ilyen filmek előállítása most sem jár kevesebb fáradsággal, de megkönnyíti a rajzoló munkáját, amennyiben először természet után készítenek a kívánt mozgásról mozgófényképfelvételeket, amelyeket egymásután vetítenek le és a rajzoló utánarajzolja a körvonalakat. A most leggyakrabban használatos mód, álló hátterek alkalmazása, egysíkú, mozgatható alakokkal, amelyek olyanfélék, mint a gyermekek zsinóron húzgálható, ugráló bohóca. A mozgás utánzása ilyen figurákkal lényegesen könnyebb, csak arra kell kínosan ügyelni, hogy az alakok a kívánt mozgást kivéve el ne mozduljanak. A legtöbb manapság látható trükkfilm ilyen eljárással készül.

A felvevőgépek

A harmadik és leghatásosabb fajtája az ilyen filmeknek élettelen tárgyak, például játékszerek életrekeltése. Itt azután a rendező, az operatőr és a megrendelő fantáziájának beláthatatlan tér kínálkozik. Ilyen jeleneteket természetes háttérrel is lehet játszani, s volt már olyan reklámfilm is, amikor a likőrgyár védjegyeként ismert apró játékmackó megelevenedve, a forgalmas uccán autóbuszra szállt.

A trükkfilmek előállítására szolgáló gép, amelyet természetesen német szorgalom és német zseni teremtett, lényegében három részből áll: a felvevőgépből, dolgozóasztalból és fényforrásból. Most már nem kuksol az operatőr órák hosszat kényelmetlen helyzetben az állvány tetején, mert a felvevőgép forgatása és az erős fényforrás bekapcsolása mind automatikus úton történik. Van egy másik gép, amely egyaránt alkalmas rajzos és természetutáni (élettelen tárgyakkal felvett) filmek előállítására és egy harmadik gép, amelyet egyenesen a játék- és reklámfilmek felvételére szerkesztettek.

Se szeri, se száma ezenkívül a techniakai segédeszközöknek, amelyek egy ilyen öt-hatperces filmek előállításához szükségesek. A filmnek rövid pillanatok alatt vége, a moziban újra világos lesz és a néző csak annyit mond szomszédjának: „Milyen ügyes! Vajjon hogyan csinálják?...”

Kacagó Kaleidoszkop

GYEREKÉSZ

A jó Isten minden embert porból teremtett — olvassa a kis Peti, majd odafordul az édesanyjához:

— A négereket még szénporból, úgy-e, édesanyám?

*

KÜLÖNÖS UTITÁRS

— *Hová viszi bácsi azt a tehenet?*

— *A városba.*

— *Eladja?*

— *Nem én.*

— *Minek viszi hát?*

— *Megidéztek a járábírósághoz, aztán, hogy a hosszú úton egyedül ne legyek, azt mondta az anyjukom, vigyem el a Riskát, legalább lesz kivel beszélgetni.*

ÚTBAIGAZÍTÁS

Vasárnapi kiránduló: Kérem, hogy juthatok el innen legrövidebb úton a szomszéd faluba?

Öreg béres: Tessék csak itt egyenesen menni addig, ahol harminc évvel ezelőtt lebontották a szélmalmot s ott jobbra fordulni az ösvényre s mingyárt odaér az úr.

CIGÁNYLOGIKA

Bíró: Cigány, mondd meg hát, honnan loptad azt a lovat?

Cigány: Nem loptam én, tekintetes bíró úr, hanem a *patkót* találtam és *véletlenül rajta volt a ló.*

A HARAGOS FOGORVOS

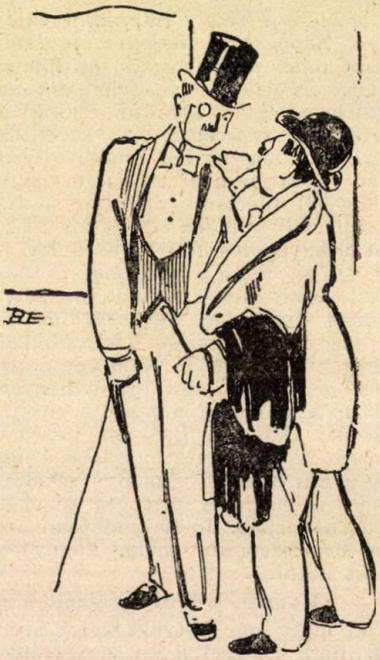

— Miért haragszol Gubiczára? Hiszen valamikor nagyon jó barátok voltatok?!

— Képzeld, hetekig járt hozzám, egy gyönyörű fogsort csináltam neki s ha kérem az árát: *a saját fogaimat vicsorítja reám!*

GYERMEKSZÁJ

A nevelőnő sétálni vitte a kis Lacit és Katókát. A kicsikék sétaközben láttak egy szamarat, melyet ugyancsak megcsodáltak. Mikor hazaértek, nagyapó megkérdezte, hogy mit láttak?

— Egy csacsit, — felelte Lacika — akkora volt, mint a nagyapa.

— Ó, a nagypapa nagyobb annál! lelkendezett Katóka.

Színházi hallócső

Új találmány, amelynek segítségével még a rossz akusztikájú színházak legtávolabbi zugából is meg lehet érteni a színészek beszédét

Kevés olyan kellemetlen érzés van, mint az, ha a színházban nem értjük tisztán, hogy mit mond a színész.

A rossz akusztikájú színházak azonban nem csak sok bosszúságot okoztak, hanem inspirációt is adtak egy új találmányhoz. Mint a legtöbb új gyakorlati találmány, úgy ez is Amerikát vallhatja szülőföldjének. Egy csikágói fiatal mérnöknek feltünt, hogy a hatalmas opera több olyan páholyában, amelyek kissé távol esnek a színpadtól, a hölgyek fülük mögé helyezett tenyérrel ülnek és úgy figyelnek. Hosszasan nézte a csínos nőket, akiket a fárasztó, nem éppen esztétikus póz elcsúfított. Elhatározta, hogy valamilyen módon a hölgyek segítségére siet és megóvja őket attól, hogy órák hosszat kelljen kellemetlen, kényelmetlen és nem esztétikus tartással ülniök ezer és ezer szem előtt. Gondolkodott, hogy miként oldhatná meg a kérdést és végül arra a megállapodásra jutott, hogy a színházi látcső mintájára színházi hallócsövet konstruál. Kísérletei eredményre is vezettek, amennyiben nem csak technikailag, hanem esztétikailag is megoldotta a kérdést. A színházi hallócső ízléses, kényelmesen használható kis eszköz, amelynek segítségével még a legrosszabb akusztikáju termek legtávolabbi zugából is tisztán és érthetően lehet hallani az előadót.

A hallócső már el is terjedt Amerikában s a chicagói színházak páholynyitogatói már ezt is kérdik:

— Parancsol talán hallócsövet?

EGYESÜLETI HÍREK

Meghívó

a Detektív Atlétikai Club zászlószentelésére

A kertész, aki kitárja lelkének egész virágos kertjét, hogy ráismerj lelked legelrejtettebb, sohasem sejtett virágaira, a művészt, ki éppen úgy otthon van a rivalda előtt, mint az istenadta zölderdő kellő közepén, akinek a hangja mindenkor visszhangra talál a szíved rejtekén, a bölcsődtől elkísér a sírodig — röviden dalosnak hívják.

A dalos embernek egészen különös életrajza van. Többek között társas lény. Testvéri viszonyba lép a másik dalossal. Ezt a valóban dalostestvéri viszonyt azután dalárda gyüjtőnéven ismerik.

Mondják, hogy a forma nemesíti a tartalmat. Ezért a dalárdák külső formákkal és szimbólumokkal jelzik, hogy egy nemesebb birodalom katonái. A legszebb szimbólum a zászló, mögötte sorakoznak a harcosok, mintha azt jeleznék, hogy síkra szállnak, egy a mindennapin túlemelkedő célért.

Azok a dalárdák, amelyek mögött gazdag mecenások, bőpénzű egyesületek nem állnak, bizony sokáig rakják fillérjeiket egymás fölé. Az ilyen dalárda idegen emberek áldozatkészségére van utalva. A DAC dalárdája — a tagok hivatásánál fogva — ezt a luxust sem engedheti meg magának, így egyké jóbarát és rokon áldozatkészségén kívül kiki a saját, szűkreszabott zsebébe kellett, hogy nyúljon; a zászló azonban mégis elkészült. És hozzá még olyan díszesen, hogy megcsodálhatja a legvénebb dalosróka is. Egy egész műremek. Mersich Gyula detektívfelügyelő tervei és rajzai szerint az óbudai Jó Pásztor zárda készítette. A jeligét Rákosy Jenő írta.

Augusztus 7-én délelőtt 10 órakor a Marcibányi téri polgári lövölde nagytermében folyik le az ünnepélyes beszentelés. Ezt követi a DAC díszközgyűlése. Azután a megjelent egyesületek és notabilitások beverik zászlószegeiket. Este 7 órakor ugyanott a zászlószögelhelyezést folytatják, ½9-kor ünnepi hangverseny, több hírneves dalárda közreműködésével. Az ünnepi műsort reggelig tartó tánc követi. A klub úribandája játsza majd a talpalávalót.

(Megjelenés délelőtt sötét ruhában, vagy zsakettben, este nyári mulatság lévén, tetszés szerinti öltözékben. Az esti hangverseny belépti díja táncosjeggyel együtt 1 pengő. Zászlószögek igényelhetők: Mersich Gyula detektívfelügyelőnél, Rákospalota, Batthyányi u. 36. és Bödő Károly klubtitkárnál, Főkapitányság, II. em. 298.)

Szeretnénk a jövőbe látni, szeretnék látni a sok száz büszke, kipirult arcot, sok-sok évtized mulva. Gomblukban a DAC dalárdajelvényével, mintha rózsát viselnének. Ki tudja, hogy mi, akik most munkánk gyümölcsét aratjuk, akkor már hol leszünk. Le kell már legközelebb hoznom a fiúk névsorát, talán valamelyik szemfüles utód ránkakad a krónikában. De a zászló és a kitűzött cél csak egy marad. Szeretnénk, ha a soha vissza nem térő nevezetes klubtörténeti stáció minél díszesebb emléket hagyna, szeretnénk, ha végre mindannyian találkoznánk, akik a mindennapi életben egymás mellett küzdünk, hogy ez az ünnep még ünnepélyesebb legyen.

Vidéki kartársainkat és hozzátartozóikat ezúton is meginvitáljuk.

A 13—15-i szegedi országos dalosversenyen, már a felszentelt

zászló alatt jelenik meg a Detektív Athletikti Club dalárdája — a legszebb kilátásokkal (de ezt ne tessék senkinek sem elárulni). A viszontlátásra!

Kefe.

Detektívsport

A magyar-lengyel rendőrségek futballmérkőzése Lengyelországban.

Fejedelmek csókjában, ölelésében a népek is osztoznak. Mégis néhány esztendő elég ahhoz, mint a történelem megmutatta, hogy az ölelkező népek gazdasági céljaik védelme érdekében ellenségekké váljanak és az öldöklő fegyverek millióit szegezzék azok felé a szivek felé, melyek nemrégen még egymásért, egymás felett dobbantak.

Vannak nagy nemzetek, melyeket nem politika és nem a közös érdek cégére tesz pillanatnyilag rokonszenvesekké, hanem együttérzésük a hasonló sors évszázados sivárságában és a nemzeti szabadságért folyó közös harc alapjaiban gyökeredzik. Ezek a népek nem ismernek országhatárt, Trianont, fejedelmek ölelkezését, csókját, ezek találkoznak a színfalak mögött is és ha egymás nyelvét nem is bírják, néhány közösen hullatott könnycsepp mindennél kifejezőbben, felejthetetlenül mondja, hogy: Testvér.

A lengyel-magyar futballúthoz ez a marginális jegyzetem.

Június 17-én indultak útnak Lengyelország felé a magyar rendőrtisztviselők válogatott futballistái, hogy a lengyel rendőrcsapattal mérkőzzenek. Erre a célra a lengyelek nemes gavalléria val 250 dollár útiköltséget küldtek. Magyar részről elindultak: *Pokorny* Ferenc, *Szabó* Sándor és *Zéman* Miklós (DAC), *Csegedy* Géza és dr. *Gyuris* Aladár (RAC), *Prindl* Ágoston, dr. *Kotrasek* József, *Buday* Zoltán, *Papp* János, *Vachó* János, *Patonai* Dénes és *Schweng* Alajos (RKT), valamint *Borsitzky* kapitány, mint tolmács és dr. *Békésy* Tibor és dr. *Saly* Lajos, mint menedzserek.

A meccs a felsősziléziai rendőrkerület fennállásának ötéves jubileumi ünnepélyébe illeszkedett be, mely kerület népszavazás útján került vissza a lengyelek birtokába. Megtisztelés reánk nézve, hogy éppen a mi nemzetünk fiait hívták meg a lengyelek erre az egyébként intern örömünnepségre. A meccset megelőzte a rendőrtisztek céllövőversenye, melynek a mieink is vendégei voltak. A lengyelek kitünő lövők. A látványosságok értékét a lovasrendőrség zeneütemre véghezvitt produkciói emelték.

A határnál a lengyel rendőrzenekar rázendített a magyar himnuszra. Két tiszt fogadta a fiúkat és már itt kezdett megnyilvánulni a hagyományos magyarokét is felülmuló lengyel vendégszeretet. Mindenütt magyar színdekoráció. Kattowitzban voltak az ünnepségek. Éjszaka érkeztek oda. Az állomáson volt az egész tisztikar. No meg a fáradhatatlan és igen jó rendőrzenekar. A magyar rendőrvér azonban nem nyugodott. Meg akarták tudni, hogy a tisztviselők e lelkes fogadása parancson alapul-e. Megtudták azonban, hogy a magyar fiúk érkezésén kívül egyebet nem közöltek, a többit elvégezte a barátság. A figyelmesség netovábbjaként magyar nyelven nyomtatott programot kapott mindenki, úgy hogy percnyi pontossággal tudtak orientálódni. A programon csak a vendégségek mennyisége nem volt feltüntetve, mert az bizonyára nem fért volna rá. Mindenhová autó állott rendelkezésükre.

A futballmeccs a rendőrség saját pályáján folyt le. Azt megelőzte azonban az a régi „jó" szokás, hogy a játékost eddig elért érdemei szerint huszonöt „darabig" terjedő tenyérütéssel avatják fel. Önként jelentkező kedvezményben részesül. Hárman bőrük épsége vagy szépsége érdekében megszöktek az avatás elől, ezek azután megkapták a kedvezményesektől elvont porciót is. A legnagyobb ütést persze a már „avatottak" porciózták ki. Majd a zászló és virágcsokorcsere következett, utána a magyar himnusz.

A meccs nívós játékot produkált. Első félidőben a magyarok voltak fölényben (2:0). Második félidőben a vezetést a lengyelek veszik át; azután a magyar kapus egy szép gixerével a meccs eldöntetlenül fejeződött be (3:3).

A figyelmes lengyelek gondoskodtak a fiúk szórakoztatásáról. Este a színházban a Cigánybárót adták lengyelül, de hogy a magyarok is értsenek

belőle valamit, a színészek tősgyökeres honi nyelven jó ropogósakat káromkodtak bele.

A csapat megtekintette a bányákat, a hatalmas virágzó ipari telepeket, az gyel határon meglátogatták a legnagyobb lengyel kohóművet, a Bismarck-orosz-lengyel határt és a német-len-Hutte-t. A fiúk emlékül gyönyörű szép szobrot kaptak: egy szénfutballlabdát széntalapzaton. Ez a labda azután elgurult és meg sem állt a RAC klubhelyiségéig. Pedig milyen jó helye volna, teszem a főkapitányi előteremben kettős célt szolgálva. Azt jelezné, hogy a magyar rendőrsport internacionális szintre emelkedett és jelezné azt a hódolatot, mellyel minden sportember adózik a budapesti államrendőrség fejének, ki lehetővé tette, hogy a magyar rendőrfutball Kattowitz magyarbarátságán át megkezdhette a közvéleményben is felfelé ívelő pályafutását.

Térjünk azonban vissza a kattowitzi moziba, hol éppen a budapeti lengyel-magyar meccset mutatták be.

Két bankettet is rendeztek a csapat tiszteletére, a meccs után a szálló piros-fehér-zöld színbe öltözött nagytermében megjelentek az összes előkelőségek, minden számottevő ember. Megjelent a katonai és polgári vezetőség, a rendőrség és a melegszívű polgármester. A varsói katonai parancsnok toasztjában többek között kifejtette, hogy a magyar nemzet sohasem feledkezett meg, amikor a lengyel testvérnép elnyomatásban élt. Dembinszky és Bem vezérekkel együtt véreztek a tettek idején. A lengyel nép nem felejt és mint egy ember fog a „nagy magyar testvér" oldalán állani, ha az idő úgy fogja kívánni.

Június 20-án történt azután a búcsúzkodás a legnagyobb vasmű kaszinójában, szép bankett keretében. Magyar ételt szolgáltak fel, magyar borral. Mórival, Rákóczi-kalácccsal, amilyent csak a napsütötte magyar vidéken gyúrnak magyar kezek — Kattowitzon kívül. A tolmácsnak alapos dolga akadt, mert még az eldalolt magyar nóták szövegét is lengyel nyelvre kellett, hogy lefordítsa. Itt is jelen volt az egész tisztikar. A lengyelek elkérték a trianoni jelvényeket és követve a rendőrfőparancsnok és a polgármester példáját, meghatottan a mellükre tűzték. Hajnalban innen autókon a pályaudvarra mentek, hol a zenekar újra eljátszotta a magyar imádságot és a Rákóczi-induló hangjai mellett a vonat kigördült a pályaudvarról, hogy magával vigyen egy egész világot, komoly férfiak búcsúkönnyét, melyet nem fognak elfelejteni; könnyeket, amelyeket nem a pillanat lelkesedése csal ki a komor, edzett szempillák mögül. Nem. Olyan könnyeket, amelyek bizonyítani hivatottak, hogy ez a letiport nemzet nem áll egyedül a népek mostoha ugarán.

A lengyel föld tele van magyar emlékkel; a kuruc-labanc szabadságharc idején II. Rákóczi Ferenc alatt egy egész lengyel légió harcolt, ott nyugszik Zsigmond magyar király, lengyel földön pihenik örök álmukat a Báthoriak, volt egy magyar királynéjuk és még számos eseménye a nagy lengyel-magyar multnak, melynek szentségében úgy hisz a lengyel, akár a magyar.

Kocur főparancsnok, Jedziorsky és Urbancik főkommiszáriusokat illeti főként az elismerés pálmája, de a lengyel rendőrség minden egyes tagjának is hálánkat küldjük e hasábokon át, mely hálánkat egykor közös jövendőnk fogja igazolni.

Amikor a sportnak pajzsa mögött megéreztük az igazi testvérszív dobbanását, megerősödött hittel hiszünk egy Istenben, hiszünk egy Hazában és hiszünk mindkét nemzet iránt kegyes isteni, örök Igazságban.

Ke-fe.

Legközelebbi számunkban a DAC énekkarának augusztus 7-i zászlószenteléséről számolunk be.

Kevesen tudják, pedig nagyon fontos tudnivaló, hogy a dr. Melha Armand-féle (ezelőtt dr. Reich Miklós) **Zander** és phisicai gyógyintézetében az államrendőrség tagjai és családtagjaik az O.T.B. terhére díjtalan kezelésben részesülnek.

A reumának, bélrenyheségek, vérnyomászavarok, gyermekfejlődési zavarok e klasszikus gyógyintézetében már eddig is sokan gyógyultak meg pályatársaink és családtagjai közül. A népjóléti minisztérium 40.000-1923. sz. I. és 7. sz. úrlapja a számvevőségtől beszerzendő; a kitöltésre vonatkozó utasításokat dr. Melha Armand tb. mentőorvos bajtársunk, az intézet igazgatója adja ki.

Egész évben és a nap minden órájában egyéni testfejlesztési torna, IV. Semmelweis ucca 2. I. em. Telefon: Teréz 89.

A MAGYAR DETEKTÍV PÁLYÁZATA

(X. KÖZLEMÉNY)

A III. KISÉRLETI NYOMOZÁS EREDMÉNYE

ROVATVEZETŐ: VIKTOR GYŐZŐ

A Magyar Detektív 1927. évi június hó 15-én megjelent számában közölt tényállás (Titokzatos rablógyilkosság a Charenton uccában) megoldására kitűzött nyomozási verseny pályázati határideje 1927. évi július hó 4-én lejárt.

A nyomozási versenyre összesen 103 pályamű érkezett be. A pályaműveknek ez a hatalmas tömege okozta azt, hogy a nyomozási verseny eredménye az 1927. évi július hó 15-iki számban nem volt közölhető. De nemcsak számban mutattak rohamos emelkedést a beérkezett pályaművek, hanem értékben is, úgy, hogy a bírálóbizottság fáradságos munkájáért kárpótlást nyert azáltal, hogy a pályaművek belső értékének rohamos fejlődését tapasztalhatta.

A bírálóbizottság a beérkezett hatalmas anyagnak lelkiismeretes és precíz felülvizsgálása után a pályadíjakat — és ismét három jutalmat is — a következő pályaműveknek ítélte oda:

I. díj. 50 pengő jutalom és díszoklevél: Dr. Hans Warter tanár, Wien. „Bertillon" jeligével.

II. díj. 30 pengő jutalom és dícsérő oklevél: Szmoliga Ernő detektív, Budapest. „Nyomozó tisztviselő" jeligével.

III. díj. 20 pengő jutalom és oklevél: Keresztes Kázmér ujságíró, Szeged. „Észben az erő" jeligével.

I., II. és III. jutalom egy-egy értékes szépirodalmi mű a szerző sajátkezű aláírásával: Kóka József detektív, Budapest, „Tényállás" jeligével; Kriegl Ágoston joghallgató, Budapest, „Erős akarat diadalt arat" jeligével és Papp Zoltán, Budapest, „Magyar Leblanc" jeligével.

Amidőn kivételes örömmel és elismeréssel üdvözöljük a pályadíjat és jutalmat nyert pályaművek beküldőit, sajnálatunknak adunk kifejezést, hogy azokat a pályaműveket nem részesíthettük jutalomban, amelyek közvetlenül a jutalmat nyert pályaművek mögé sorakoznak tökéletes munka szempontjából.

A nyomozási versenyen részt vett pályázók tájékoztatása, illetve annak megállapítása céljából, hogy a „tényállás" egyes adatait helyesen értékelték-e vagy sem, itt közöljük a nyomozást vezető Alphons Surier bűnügyi tisztviselőnek eredeti megoldását.

ALPHONSE SURIEUR MEGOLDÁSA

A helyszínre megérkezve, elsősorban az objektív bizonyítékok mérlegelése folytán előállott eredmények alapján kutattam a helyes kiindulási pontot.

A bűncselekmény orvosi megállapítás szerint hajnali 4—5 óra körül történt.

M. Moncharmin halálát a nadrágszíjjal okozott erős szorítás idézte elő. A nadrágszíj csillogó karikája támpontot nyujt arra, hogy az a legutóbbi időben is használatban volt. A nadrágszíj megcsonkítása arra mutat, hogy a tettes tudatában volt annak, hogy a nadrágszíj alkalmas, viselője derékbőségének megállapítására, ezért a lyukazott részt levágta.

Az áldozat állapotáról kétségen kívül megállapítható, hogy végérvényesen nyugovóra tért, mert nem tehető fel, hogy bármilyen életfunkció elvégzése előtt helyezte volna magát ilyen állapotba. Különösképpen fel kell tenni, hogy éjjeli toalettjének elkészítésekor már egyedül volt, mert ki van zárva, hogy a szépészeti eszközöket egy idegen személy — főképpen férfi — jelenlétében vette volna igénybe. A szalón és az előszoba kilincsein talált glicerinnyomok azt bizonyítják, hogy az artistanő az éjjeli toalett elkészítése után kényszerült ajtót nyitni. A pezsgősüveg és a két pohár azt igazolja, hogy M. Moncharminnak szívesen látott vendége volt. Az egyikből az áldozat, a másikból a vendég ivott. A kilenc darab cigarettavég arra mutat, hogy a dohányzók egyike — aki a hat darabot szítta — vagy ideges természetű, vagy olyan körülmények közé került, amelyek ideges állapotba hozták. A leszakadt nadrágtartó-acélkapocs azt bizonyítja, hogy az artistanő vendége férfi volt. Ennek a megállapításnak elfogadásakor vissza kellett térnem a cigaretták szerepére, amikor is nyilvánvalóvá vált, hogy a hat darab cigarettát a férfi szítta, akinél — ha a természetből kiinduló idegességtől eltekintünk — az idegfeszültséget két körülmény idézhette elő: a bűncselekmény elkövetésének gondolata, vagy pedig a bekövetkezendő azon cselekmények, amelyekre egy férfinek, éjjel egy artistanő lakásán kilátása lehet. Az előszobában talált üres levélpapír és boríték arra mutat, hogy azok egy levél szerepére voltak hivatva, s csak a boríték felszakítása után állapíthatta meg a felszakító azt, hogy nem bírnak levél rendeltetéssel. Az előszobában, illetve a szalónban és a hálóban felfedezett sávok és csíkok egy nehéz tárgy vonszolását bizonyítják.

Az áldozat lakásának elhelyezése olyan, hogy akár a szalónban, akár a hálószobában elhangzott kiáltás vagy egyéb zaj a szomszédos lakások hálószobájába áthallatszott volna. Éjjel volt, tehát a bűncselekmény elkövetésére sem a hálószoba, sem a szalón nem lehetett alkalmas a felfedezés veszélye nélkül.

Az objektív bűnjeleknek ily módon történt mérlegelése után az indító okok vizsgálására terjeszkedtem ki. Rablógyilkosság történt, tehát az indító ok csakis anyagi érdek lehetett. Az anyagi érdek lehetőségének fenforgása a bűneset valamennyi szereplőjéről feltehető, tehát ebben az irányban tájékoztató támpontot sem nyertem.

Következő lépésnek tartottam a tér és időbeli megegyezés lehetőségének megállapítását. J. Etoile sofőr, J. Chaillar takarítónő és Ch. Blanche lakásadónő a bűncselekmény idejében nem tartózkodott a helyszínen. N. Raulin házmesternél H. Brandorf virágkészítőnőnél, L. Larive ügynöknél és L. Mayernél a tér és időbeli megegyezés egyaránt fenforog.

Ennek megállapítása után megkezdettem a tanuvallomások mérlegelését.

J. Etoile sofőr vallomása alátámasztotta a házfelügyelő vallomását arra vonatkozólag, hogy L. Mayer az artistanő kíséretében a házba bebocsáttatott.

J. Chaillar takarítónő vallomása a rablógyilkosság megállapítását tette lehetővé, mivel az ő vallomása nyujtott támpontot a hiányzó értékekről.

N. Raulin házmester vallomása nyujtotta a tettes kilétére vonatkozó első gyanuokot, még pedig kettős irányban: az iparművészre és az artista ügynökre. Ugyanis vallomása szerint az iparművész csomag nélkül érkezett és csomaggal távozott, az ügynök pedig hajnali 5 órakor a bűncselekmény helyszínének folyosóján tartózkodott.

H. Brandorf virágárusnő vallomása „elhallgatás"-okat tartalmaz; az ügynök látogatását csak másodszori kihallgatásakor, az ügynök vallomása után ismeri be.

L. Larive ügynök vallomása ellentétes a házmester vallomásával; csak a szembesítés foganatosításakor ismerte be azt, hogy a folyosón tartózkodott a kérdéses időben.

Az „Alhambra" mulató személyzetének vallomása a személyazonosság kérdésének tisztázását, valamint azt a körülményt világította meg, hogy az iparművész németül beszélt.

Ch. Blache lakásadónő vallomása fényt derített az iparművész kilétére, származási viszonyaira és arra vonatkozólag, hogy nem az úgynevezett bűnözők kategóriájába tartozott, valamint a bűncselekmény elkövetése utáni lelki állapotára. De vallomásának legértékesebb része az a közlés, hogy az iparművész nem beszélt franciául.

Az iparművésznek öngyilkossága egy hatalmas, abszolút tiszta, sőt mondhatni túlzottan érzékeny erkölcsi felfogást, félelmet és szégyenérzést reprezentál. A visszahagyott üzenet értékének elbírálásánál kell, hogy ez a kivételes erkölcsi felfogás figyelembe vétessék, viszonyítva az objektív és szubjektív bizonyítékok eredményéhez.

Midőn a tanuvallomások egymáshoz való viszonyát kutattam, megállapítottam:

a) az ügynök és a virágárusnő vallomásának szembehelyezkedését, valamint annak megváltoztatását a házmester vallomásával szemben;

b) a házmester vallomásának ellentétességét a lakásadónő vallomásával szemben.

Ezen két vallomásbeli támpont körülményeit kutatva, az ügynök és az elárusítónő vallomásának indító okainál szubjektív mentőkörülmények fenforgási lehetőségét véltem felfedezni: az ügynöknél a férfinek a nővel szemben tanusítandó diszkréció, az elárusítónőnél pedig a női szeméremérzés és tisztesség védelme lehetett indító oka a megingott vallomásoknak.

A házmester vallomásának magyarázatát csakis a gyanuirányítási szándékban tudtam felfedezni, vagyis világossá vált előttem, hogy a házmester vallomásában szereplő párbeszéd meg nem történhetett, tehát ezzel a házmester pusztán az iparművész ellen szóló gyanuokokat akarta alátámasztani.

Akkor, midőn a házmester vallomásának értékcsökkenését bizonyítva láttam, egyúttal az ügynök és a virágkészítőnő vallomásának értéke emelkedését kellett elfogadnom. Ugyanez alapon az iparművész öngyilkosságának és visszahagyott üzenetének olyan elbírálását kellett követnem, mely a bizonyítás során a valóság súlyával esik beszámítás alá. Mert feltehető, hogy a halál küszöbén

még egy rablógyilkos is vagy a megtérés, vagy a hallgatás, nem pedig a tagadás hatása alá kerül. Jelen esetben ezen szubjektív megokolást annál inkább el kellett fogadnom, mert az iparművész családi körülményei valóban olyanok voltak, amelyek egy rablógyilkossággal kapcsolatban kipattant éjjeli kalandnak nem tudták volna a megbocsátás és a meg nem történés lehetőségét nyujtani.

Akkor, amikor Ch. Blanche vallomását, mint terhelő bizonyítékot bíráltam el N. Raulin házmesterrel szemben, figyelemmel voltam arra a súlyos körülményre is, hogy a bűnesettel kapcsolatban felmerült személyek közül csupán a házmester viselt nadrágszíjat. Ez utóbbi körülmény egy fontos láncszeme annak a következtetésnek, amely N. Raulin bűnösségét van hivatva bizonyítani.

Mindezen objektív és szubjektív bizonyítékok mérlegelése után a bűncselekmény a következőképpen volt rekonstruálható:

M. Moncharmin artistanő éjjel fél 12 óra körül tért haza L. Mayer iparművésszel. A lakáson elfogyasztottak egy üveg pezsgőt és elszívták 9 cigarettát, hármat az artistanő, hatot az iparművész. A cigaretta szopókákon mutatkozó állapotbeli eltérés az iparművész idegességével magyarázható, melyet az éjjeli kaland idézett benne elő. A nadrágtartójának kapcsa minden valószínűség szerint toalettjének rendezésekor szakadt le. Az iparművészt 4 óra körül bocsátotta el az artistanő, majd bezárta az elő-szoba és a szalón ajtaját, bement a hálóba, levetkőzött és elkészítette éjjeli toalettjét.

A házmesternél akkor fogamzott meg a bűncselekmény gondolata, midőn az iparművészt ki, illetve az ügynököt beengedte a kapun. Megvárta, amíg az ügynök lakásába tért. Ezt figyelve vette észre, hogy az ügynök nem a saját, hanem a virágkészítőnő lakásába ment, ahová bebocsáttatott. Számolt azzal a valószínűséggel, hogy ha egy férfi hajnali 4 óra körül tér be egy hölgyszomszédjához, ott hosszabb időt fog eltölteni. Magához vett egy levélpapírt és egy borítékot, leoldotta a nadrágszíját, annak lyukazott részét levágta, felment az emeletre és ott becsöngetett az artistanő lakásába. Az artistanő a csengetésre felvette a hálóköpenyét, kinyitva a szalón és az előszoba ajtaját, megpillantva a házmestert, őt az előszobába bebocsátotta, aki előadta, hogy egy sürgős levelet hozott. Midőn az artistanő a levelet felbontotta és abba belenézett, abban a pillanatban vetette a házmester az artistanő nyakába a nadrágszíjból készített hurkot és azt addig szorította, amíg a halál be nem következett. A gyilkosság az előszobában történt, ezért nem hallhatott sem az artistaügynök, sem a virágkészítőnő semminemű zajt. A házmester a hullát bevonszolta a hálószobába és az ágyra fektette. Közben csúszhatott le a hálóköntös. A házmester magához vette az értéktárgyakat, a lakásból eltávozott s azt a birtokában levő kulccsal bezárta.

A NYOMOZÁSI VERSENY PÓSTÁJA

Amint *A Magyar Detektív* 11. számában közöltük a második tényállásra kitűzött harmadik díj és az első és második jutalom sorshúzás útján osztatott ki az egyforma értékű pályaművek között. *A Magyar Detektív* szerkesztőségéhez egy levél érkezett azzal a kérelemmel, hogy a sorsoláson részt vett pályaműveknek a 11. számban közölt jeligén kívül a pályázók neve is közöltessék, hogy ha már a sorshúzás anyagi sikerhez nem juttatta őket, legalább az erkölcsi sikerben részesüljenek. Ennek a kérelemnek készséggel teszünk eleget az alábbiakban.

„Logika" *Vágó* Nándor detektív, Budapest. „Tett halála az okoskodás" *Jablonszky* József detektív, Sátoraljaújhely. „Vasárnap reggel" *Barna* István detektív, Szolnok. „Pinkerton" *Répás* József detektív, Szőreg. „Csak akarni kell" *Zolnay* Vilmosné, Budapest. „Leroux" *Szabó* István magánkutató, Budapest. „S. O. S." *Soós* József, Budapest. „Amatőr munka" *Vidor* Bálint, Budapest. „Magyar Leblanc" *Papp* Zoltán, Budapest. „R. E.-né" *Rontó* Emilné, Budapest. „L'art pour l'art" *Matolcsy* Andor, Székesfehérvár. Jelige nélkül *Szalay* Géza, Oroszvár.

„Prof. Kenyeres tanítvány". Az Ön pályaműve csodálatos összetétel. Kitünő meglátásait és ezekből levont észszerű következtetéseit megbontotta azzal, hogy vita tárgyává tette, vajjon a helyszínen talált szíj nadrágszíj volt-e vagy sem. A tényállás adatait fentartás nélkül kell elfogadni. Ha Ön nem támaszt kételyeket, valószínű, hogy más konzekvenciákra jut és pályaműve a legelsők közé került volna. Kár, hogy kiváló kriminológiai munkáját egy ötlettel ölette meg.

„Nyomozás ésszel". Pályaműve nem fedi eléggé jeligéjét. Az Ön megoldása vakmerő. Hogyan jutott a takarítónő a lakásba? Ön igen ügyesen tudott arra ügyelni, hogy tévedésből se hibázzon rá egy-egy bizonyíték elbírálására. Munkájában nincs semmi biztató.

„Amatőr munka". Ön kizárólag szubjektív következtetésekkel dolgozik és figyelmen kívül hagyta az objektív bizonyítékokat. Ezért nem jutott el a helyes megoldáshoz. Ha jövőben a tárgyi bizonyítékokra is súlyt fektet, munkáját siker fogja koronázni, mert lélektani okfejtése kitünő. Az ujságírókat ne bántsa, mert néha a sajtó erős fegyvere a nyomozásnak.

„Erős akarat". „Az összerágott végű cigaretták bizonyítják, hogy az iparművész ideges volt, tehát készült a gyilkosságra", írja Ön a pályázatában. Engedje meg azt a megállapításunkat, hogy Önnek bizonyos irányban nincsenek tapasztalatai. Higyje el nekünk, hogy egy fiatalembernél más kilátások és indító okok is előidézik az idegfeszültséget éjjel, pezsgőzés közben, egy artistanő lakásán, nem csak az elkövetendő gyilkosság. Ezen indítóokról azonban tekintettel A Magyar Detektív szolid olvasótáborát, részleteket nem nyujthatunk. Büszke lehet arra, hogy pályaművének helytelen következtetéseit kivételes erkölcsi felfogása eredményezte.

„Régi előfizető". Szíves üdvözletét köszönjük. Örömet okoz nekünk az a tudat, hogy a „Kísérleti nyomozás"-sal sikerült az olvasókat kellemes és oktató szórakozáshoz juttatni. Nagyon kellemesen érintettek sorai és felbátorítottak arra, hogy azzal a kéréssel forduljunk Önhöz, hogy A Magyar Detektívet ismerősei körében propagálni, illetve előfizetőket toborozni sziveskedne, természetesen a szokásos kedvezmények mellett. Fáradozását előre is köszönjük.

„Házmester". Pályamunkája kissé felületes, nem fektetett súlyt a tömör kidolgozásra és a bizonyításra, pedig ez sem esett volna nehezére. Gondolatfűzése és következtetése helyes. Csupán egy pontban hibázott, nem részletezte a csomagkivitelt.

„Bizalom". Sietünk Önt felvilágositani, hogy a „vendéghajfürt" nem egy vendégnek a hajfürtje, hanem „hamis haj". Ettől a tévedéstől eltekintve pályaműve csupa tévedés. Nem az iparművész a tettes. Ő előtte az artistanő nem fitogtatta volna „vendéghajfürtjeit".

„Nicolas Raulin". Megoldása kristálytiszta. Logikai felépítése tökéletes, a helyszín elbírálása hibátlan. Csupán egy döntő bizonyíték kerülte el figyelmét, hogyan beszélt N. Raulin L. Mayerrel? L. Mayer nem tudott franciául. Pályamunkájának különösen tömör, csak a lényeget kiragadó feldolgozása ragadta meg figyelmünket. Egész felépítése egy vádirat súlyosságára emlékeztet.

„Labor im probus omnia vincit". Nem valószínű, hogy nadrágtartót viselő férfinek nadrágszíj is rendelkezésre álljon, még pedig olyan, amelyet a legutolsó időkig is használtak. Ha L. Larive a tettes, akkor a házmester a csomagkivitellel mért terelte az iparművészre a gyanut? Itt botlott meg a logikája. Pályamunkájának egyes mozzanatai azt árulják el, hogy tökéletes munkát is tudna végezni. Az objektív bizonyítékok egy némelyikét brilliánsul bírálta el. Több figyelmet!

„M. S. Tököl, Szilágytelep". Megoldása még gyermekcipőben jár. Az ügynök nem viselt nadrágszíjat, tehát azt le sem oldhatta. Honnan tudja ön, hogy az artistanő és az iparművész a szőnyegek eladásáról tárgyalt. Bizony, adódnak esetek, amikor ilyen szituációban másról is tárgyalnak.

Többeknek. A többi pályaműre helyszűke miatt csak a következő számban válaszolunk.

Megfejtési határidő 1927 augusztus 10.

21. sz. Kereszt-rejtvény

Közli: Amody Kont

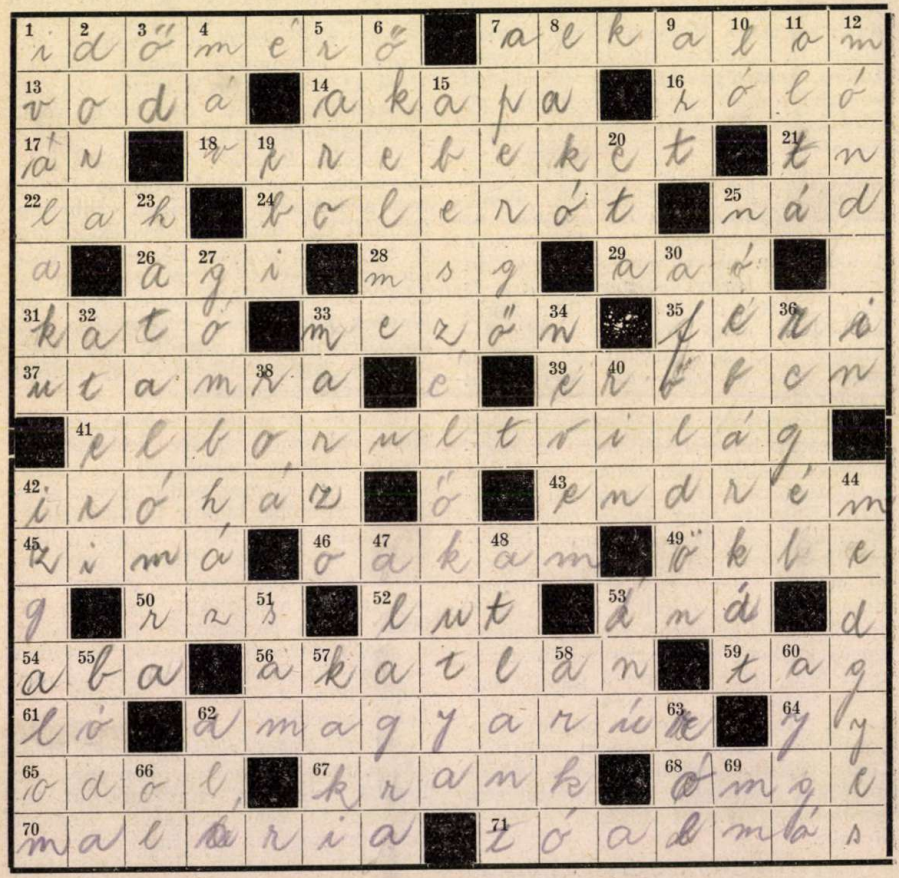

Vízszintes sorok:

1. A napóra is az volt.
7. Ez is nagyban hozzájárul a bűnözés megkezdéséhez.
13. „Víz" szláv nyelven.
14. Kerti szerszám névelővel.
16. Második mássalhangzóját megkettőzve redőny.
17. Ékezettel ez az, amivel már a kirakatban nem vagyunk megelégedve.
18. Vidéken unalomból ezeket is lőnek

21. „Tan" mássalhangzói.
22. Fordítva: víz a hazája.
24. A... nevezték ki a spanyolok nemzeti táncuknak.
25. Vizi növény.
26. Becéző leányka név.
28. „Mesüge" mássalhangzói.
29. „Arató" magánhangzói.
31. Becéző női név.
33. Itt legelnek a tehenek.
35. Férfi név.
37. Parancsnokomnak jelentem, ha hivatalos... készen állok.
39. . . . egészségben jöjjön vissza, mondja ő.
41. Kipling Rudyard angol író híres regényének címe.
42. Két szó. Az első tollforgató ember, a második az, amiben lakik.
43. Férfi név tulajdonító raggal.
45. „Hideg" szláv nyelven.
46. Fordítva: hazárd kártyajáték.
49. Jaj annak, akire lesujt az Isten...
50. „Rizs" mássalhangzói.
52. Fordítva: az innen ellentéte.
53. Fordítva: idegen kötőszó, fonetikusan.
54. Fehérmegyei nagyközség.
56. Mosáshoz szükséges kellék, névelővel.
59. Az egyesület ebből áll.
61. Ékezettel háziállat.
62. Messze földön híres a gavallériájáról, névelővel.
64. Azonos betűk.
65. Szájvíz márkája.
67. Beteg németül.
68. Egyesület rövidítése.
70. Sok háborús hősünket kínozza még ma is ez a rettenetes betegség.
71. Nagyközség Pestmegyében.

Függőleges sorok:

1. A szivárvány formája.
2. Női név.
3. Fordítva: így mond az elemista egy betűt.
4. Közismert vasúti rövidítés.
5. Lónév.
6. Régi falusi megszólítás.
7. Dobszóhoz hasonló tüzelés neve a háborúban, névelővel.
8. Aki felett a házmester uralkodik.
9. Művészet idegen nyelven.
10. Házi állat.
11. „R"-rel a végén templomban van.
12. „Nagyvilági" franciául.
15. Jack London egyik leghíresebb regénye.
19. Béka lesz ebből a halból.
20. Becéző női név.
23. Minden ember erre vágyik.
25. Isten kegyelme mentette meg a vízözönből a... (két zó).
27. . . . ha leszakad, lesz más.
30. A detektívek is ezen élnek, névelővel.
32. Becéző női név névelővel.
33. Fordítva: Villanyégő márkája.
34. Az aláírásom.
36. A nagyapó teszi unokájának.
38. Király más nyelven fonetikusan.
40. Híres filmkutya nevének egy része.
42. Nagy... van a bűnözők között, ha a vezérüket elfogják.
44. Város Nagykükülő megyében.
47. Sok autó robog ide ki, ha lóverseny van.
48. Ilyen óceán is van.
51. Amerikai férfi név.
53. Kötőszó más nyelven, fordítva.
55. Budapest volt főkapitánya.
57. Katonai ruha színe.
58. Déltiroli városka.
60. Fordítva: minden detektívnek van.
62. Helyhatározó szó.
63. Rag.
66. Állatok lakóhelye.
69. Azonos mássalhangzók.

Szó- és betűrejtvény

1.

F febr. 29 / é VR tt L

2.

szláv szláv
R=n

3.

KA rizs a
r=n

Nagykanizsa

A 20. számú keresztrejtvény megfejtése.

Vízszintes sorok:

1. Nizsnij-Novgorod. 14. indítás. 15. bakator. 17. t. t. 18. tan. 20. nád. 21. há. 22. rés. 24. lóherét. 27. bad. 28. ozon. 30. sóhaj. 31. Móni. 32. gőzös. 34. dec. 35. Matyó. 36. et. 37. vas.

39. Vin (Wien). 40. Ta(ta). 41. leveles láda. 42. de. 44. Dór. 45. evo. 46. at. 47. Illés. 49. bet(t). 51. alibi. 53. okok. 54. Hadúr. 56. vala. 57. nix. 58. labilis. 60. Adi. 61. ír. 62. baj. 63. grá(l). 65. ti. 66. deroute. 69. beosztá(s). 71. petróleumforrás.

Függőleges sorok:

1. Nitrogen-dioxid. 2. intézőt. 3. s. d. 4. nit. 5. ital. 6. János. 7. n. s. 8. v. b. 9. ganéj. 10. okát. 11. (A)rad. 12. ot(t). 13. dohányt. 16. rádióactivitás. 19. leheveredik. 23. sóz. 25. hód. 26. rác. 27. bót. 29. növedék. 31. mandola. 33. savós. 35. Miava. 38. ser. 39. elv. 43. Perikle(s). 46. Abadita. 48. lon. 49. bab. 50. túl. 52. Ila. 54. hajtó. 55. meg ír. 58. Laur(a). 59. sróf. 62. bot. 64. ásó. 67. re. 68. el. 69. bú. 70. z. r.

Szó- és betűrejtvények megfejtése

Szó- és betűrejtvények megfejtése 1. Ponty. 2. Önkívület. 3. Hihetetlen.

TUDNIVALÓK

A beküldött megfejtések borítékjára feltűnő betűkkel ráírandó: REJTVÉNY.

A július 1-i számunkban közölt rejtvények helyes megfejtői közül az alábbiak részesültek jutalomban:

1. **Dózsa Lajos tisztviselő** (Pécs, br. Bánffy u.) **Egy elsőrendű úszóruha a Corvin-árúházból.**

2. **dr. Lányi Móricz ügyvéd** (Budapest V, Kádár u. 8.) **Egy finom töltőtoll.**

3. **Fekete Nándorné** (Budapest III, Bécsi u. 78.) **Utalvány hat fényképre Diskay fotoművészeti műtermébe.**

4. **László Antal** m. kir. detektív. Sopron, Szent György u. 4.) **Egy éves előfizetés-meghosszabbítás „A Magyar Detektív" képes folyóiratra.**

5. **Balogh Imre** detektív (Budapest-vidéki ker. főkapság) **Egy jubiláris Detektívalbum.**

6. **Meller Sári** (Kalocsa, Jurcsó A. utóda ecetgyár) **Egy teljes magyar regény, díszes kiállítású köntösben az író aláírásával.**

A jutalmakat a budapestiek átvehetik 1927 augusztus 5-én, pénteken délután 4—7 óra között „A Magyar Detektív" szerkesztőségében (V, Nádor ucca 38, I. em.). A vidékieknek postán elküldjük.

A Magyar Detektív jelen 15. számában közölt rejtvények megfejtői között hatféle értékes jutalmat sorsolunk ki.

REJTVÉNY-POSTA

Dr. K. J.-né, Budapest. Elsősorban is gratulálunk az örvendetes családi eseményhez és boldogok vagyunk, hogy a kis legény megörökítéséhez mi is hozzájárulhattunk. Az utalvány érvényessége nincs időhöz kötve, de mindenesetre jobb, ha minél előbb beméltóztatik váltani. Mégegyszer gratulálunk.

D. S. Miskolc. Sok-sok hibát fedeztünk fel benne. Bővebben később válaszolunk.

A. S. Győr. Tekintettel arra, hogy lapunknak az előfizetőkön kívül is nagyon sok olvasója van, a sorsolásban mindenki részt vesz, aki a rejtvényeket helyesen megfejti s azt nekünk idejében beküldi.

B. E. Budapest. Hármat használhatunk belőle. Sajnáljuk, hogy a többi nem vált be, mert a rajz nagyon ügyes. Reméljük, hogy kapunk még öntől jobbakat is.

I. H. Budapest. Keresztrejtvénye érdekes, de sajnos nem közölhetjük, mert sok hosszú sorhoz nincs semmi segítő szó s így nincs az az ember, aki megtudná fejteni őket.

Látogassa meg

Magyarország legnagyobb, legszebb árúházát!

Corvin
ÁRUHÁZ
Budapest
VIII. Blaha Lujza tér 1—3

A kincskereső

vidám regény
irta Vécsey Leó

24. folytatás

A fiatalember hangjában őszinte aggodalom csengett, egész lénye szinte könyörgő volt.

IV. FEJEZET.

A miniszterlátogatás.

Mielőtt a leány felelhetett volna, felpattant a tanterem ajtaja és a lapátszakállú tanár rontott ki lihegve az előcsarnokba. A tanterem felé tartott, de ahogy a fiatal leányt megpillantotta, hirtelen megtorpant rohanásában, úgyhogy vastagtalpú cipőjének orra élesen megcsikordult a kőkockákon.

— Gea kisasszony! — kiáltott rémülten a tanár, míg méltóságteljes szakálla valósággal táncot járt az izgalomtól. — Miért öltözött fel?... Gyorsan, gyorsan, még be kell állítanom. Új képet kezdünk. Jön a miniszter úr, őexcellenciája.

A leány azonban szelíden megrázta fürtös fejét:

— Nem állok többet, — mondotta. — Csak azért maradtam még, hogy a megkezdett képeket befejezzük, új vásznat már nem kezdek... Meg is mondtam, előre!

— Igen, igen, — méltatlankodott a tanár, — dehát, az Istenért, nem hagyhat itt minket, hogy modell nélkül legyünk, amikor jön a kegyelmes úr... a kegyelmes úr!

— Elég volt a miniszterlátogatásokból, — toppantott a fiatal leány, — s elég volt az iskolából is. A megkezdett képeket levették az állványról, tehát mehetek...

— Dupla órapénzt kap... háromszorosat, kisasszony...

— Még százszoros pénzért sem!

A tanár könyörgésre fogta a dolgot:

— Tönkreteszi az intézetet, Gea kisasszony! Honnan vegyünk most egy másik aktmodellt?

A fiatal lány azonban mosolyogva, makacsul rázta a fejét. A lapátszakállú festőtanár megfordult és lelkendezve visszafutott az igazgatói irodába.

Lupusz, aki a beszélgetés alatt visszahúzódott a tanterem ajtaja felé, most ismét előlépett és megragadta a leány karját:

— Igaza van, Évike! Jöjjön, menjünk!

— Igen, menjünk, — tünődött Éva, — De hová, barátom?

— Előbb a diszpenzációért, azután az anyakönyvvezetőhöz... ahogy mondtam.

— Még mindig folytatja a tréfát, — ráncolta össze a homlokát a leány. — Pedig már elég lehetne belőle.

— Ez nem tréfa, hanem...

— Mindenesetre azonban menjünk innen, — vágott közbe Éva, most már kissé ingerült hangon. — Hozom a kabátomat és kalapomat!

A fiatal leány befordult a tanterembe és az ujságíró magára maradt a festőiskola előcsarnokában. Rendezni akarta a gondolatait, mert az imént azon kapta rajta magát, hogy a fiatal leány visszautasító, tüskés szavai keményen belevágtak a szívébe. Még akkor is sajgott tőle a hevesen dobogó kis szerkezet tájéka.

De nem volt idő átgondolni az eseményeket, mert éles kilincscsörrenéssel felpattant az igazgatói szoba ajtaja és a tömzsi, kövér igazgató gu-

rult elő, rákvörös arccal, mögötte a lapátszakállú, hosszú tanárral. Közvetlen utánuk a színésznő is feltünt az ajtóban.

— Dehát ez tisztára képtelenség, — méltatlankodott az igazgató, levegő után kapkodva. — Modell nélkül nem maradhatunk... S a kegyelmes úr minden pillanatban megérkezhet... Hol az a leány?

A lapátszakállú tanár zavartan pislogott körül az előcsarnokban:

— Az imént még itt volt...

Mind a ketten megálltak a lépcső előtt, mire végre a színésznő is utólérte őket.

— Ó, ez a modellnépség, — forgatta szemét kétségbeesetten az igazgató.

— Képzelem, mennyi baja lehet velük, kedves barátom, — csicsergett résztvevő hangon a színésznő, miközben bizalmasan az igazgató karjára fektette kesztyűs kezét. — Olyanok ezek, mint a rossz cseléd...

— Majd én elintézem, — tüzesedett neki a direktor. — Én értek a nyelvükön, majd meglátja, művésznő!

— Csak erélyesen, barátom! Az ilyen személyekkel szemben, úgy tudom a hatóság segítségét is igénybe lehet venni!

— Mindenesetre... Ah!

A színésznő most, mintegy védelmet keresőn, — mint valami megriadt madárka, — odafutott az ujságíróhoz, mert a tanterem felől feltünt Gea karcsú alakja. A fiatal leány már kalapban volt, kabátját a karján hozta s a növendékek búcsúzkodva tódultak utána. Az előcsarnok egyszerre megtelt festőköpenyes fiatalemberekkel. Hirtelen csendesség támadt, a vihar előtti feszültséggel méhében.

— Kisasszony, — csattant fel most mennydörögve az igazgató hangja, — mit jelentsen ez a lázadás? Éppen most? Miért öltözött fel?... Kérdem én, miért öltözött fel?

A leány vállat vont:

— Bejelentettem, hogy csak addig állok, amíg a képet befejezzük...

— Helyes! Csakhogy most közbejött a kultuszminiszter úr őexcellenciája látogatása... Értse meg, kisasszony...

— Nem tehetem, — vágott közbe Éva.

— De miért? Kérdem én, miért?

— Én sem értem a kisasszonyt, — szólt közbe éles, pergő nyelvével a színésznő, aki nem bírta ki tovább, hogy a másik nő álljon az érdeklődés középpontjában. — Az imént még ott láttam a pódiumon, úgy, ahogy az Isten megteremtette s most egyszerre nem akar... Hát miért?

A fiatal leány zavartan nézett körül s tekintete találkozott az ujságíró csillogó, szinte vidám szempárjával.

— A vőlegényem nem engedi! — vágta ki valami hirtelen ötlettől elragadva, Éva.

— A vőlegénye?

A lapátszakállú tanár nagyon dühös volt.

— A vőlegénye? — méltatlankodott. — Ez hallatlan, felháborító!...

Az igazgató azonban megpróbált diplomata lenni. Mérsékelte a haragját:

— Mindössze egy félóráról van szó, — mondotta olvadékony hangon. — A tisztelt vőlegénye nem fogja megtudni...

— De megtudja!

(Folytatjuk.)

A
BETÖRŐ RÉME
az
Eredeti Wertheim
zár!
Regisztrált kulesok!
Utánnyitás kizárt!
F. Wertheim & Co.
magyarországi
vezérképviselete: Pirkner Béla
V, gr. Tisza István ucca 26
Telefón: Teréz 143-22

BERGER EDE
zongorakészítő műterme
Elsőrendű saját és külföldi gyártmányok. Szakszerű javítást és hangolást a legszolidabb árak mellett végzek
BUDAPEST, VIII., MÁRIA-UTCA 24. SZ.
Rendőrs. alk. részére engedményt nyujtok.

MOZI ÉS FILM

Filmszenzációk

Írta: DOUGLAS FAIRBANKS

Minden hivatás veszéllyel jár, ha az a hivatás nem is mindig fizikai természetű. Az énh ivatásom is, amelynek életemet szenteltem, sok veszélyt rejt magában. Tapasztalataim alapján kötetekre menő anyagot tudnék összehordani arról, hogy hányféle veszélyes helyzetbe sodródhatik egy filmszínész hivatása teljesítése közben és hogy mennyire tudnia kell megóvni nyugalmát és bátorságát, hogy el ne pusztuljon.

Élénken emlékszem Norma *Talmadge* egy szerepére, az „Egyetlen asszony" című film felvételeinél, amelyben egy hajósülyedés izgalmas jelenetében, oly veszélyes helyzetbe került, hogy ma is csodálkozom vakmerőségén. Hetek kellettek hozzá, míg Talmadge és a többi szereplő a felvételek izgalmait kiheverték. A jelenet a következőképpen pergett le: egy luxushajó ízzé-porrá zúzódik a tengerpart sziklái között. Az összes szereplők alig állják már a sülyedő hajón folytonosan átzúduló hullámok ostromát, annyira, hogy csak a legnagyobb erőfeszítéssel sikerül a felvételeket elkészíteni. A hajó készenlétben vesztegel a partok közelében, hogy alkalmas pillanatban — hatalmas tengeri vihart várva — megkezdjék a felvételeket. Az időjelző hivatal fergeteges vihar közeledését jelzi; szereplők, operatőrök, rendezők a hajóra lépnek, a felvevőgépeket a fedélzetre erősítik és fényszórókkal nappali világosságot varázsolnak az éjszaka sötétjében, a viharral küzködő hajó fedélzetére. Norma *Talmadge* ruhái rongyosakká foszlanak és ugyancsak vigyáznia kell, hogy a viharban ide-oda röpködő roncsdarabok valahogy meg ne sebesítsék. Egész éjjel dühöngött a vihar és úgy Talmadge, mint a többi közreműködő keményen állták meg helyeiket az életveszélyes orkán közepette — és a felvétel kitünően sikerült.

Még ma is elevenen él emlékemben Mary *Pickford* szereplése az „Isten madarai" című filmben. Louisiana mocsaras vidékén játszódik a film. Napokon át térdig érő sárban „dolgozott", fákat mászott meg, a hátán egy negyven font súlyú gyermekkel. A felvételek alatt szüntelenül zuhogott az eső, úgy hogy minden jelenet után fürdőruhákba kellett csavarni ezt a törékeny nőt. Ez a filigrán termetű asszony soha egy pillanatig sem habozott, minden rábízott feladatot gondolkodás nélkül teljesített, még akkor is, amikor egyízben lábát megsebezte. Pedig nem volt gyermekjáték a sáron, mocsáron keresztülgázolni, amelyben még hozzá kölcsönkért krokodilusok és aligátorok kedélyesen kapkodtak a formás női lábikráik után. Ugyancsak szemmel kellett tartani ezeket a kölcsönkért „ragadozó szereplőket".

Elhúnyt barátom, Rudolf *Valentino* sokszor rendkívüli helyzetekben csodálatraméltó hidegvért és elszántságot tanusított. A „Sas" című filmben, egy medvével vívott élet-halál harcot, megbokrosodott lovakat megfékezett és magasan fekvő ablakokból merész lendülettel ugrott a mélységbe.

Aki Charlie *Chaplint* filmjeiben „dolgozni" látta, csak azt tudhatja, hogy milyen hallatlan merészség lakozik ennek a páratlanul vakmerő művésznek a lelkében. Ez a megállapítás különösen legújabb filmjére, „A cirkusz"-ra vonatkozik. Ebben a befejezett filmben *Chaplin* megdöbbentő hidegvérrel „dolgozik" az oroszlánketrecben és vérfagyasztó szituációk közepette, mint kitünő kötéltáncost is megcsodálhatja majd a világ.

Magam is számtalanszor kerültem életveszélyes helyzetekbe és ne vegyék szerénytelenségnek tőlem, ha egyik-másik könnyen végzetessé válható vakmerőségemről szintén megemlékezem. De vajjon hol is kezdjem? Évek óta trenírozok és még ma is úgy dolgozom, mintha egy világ-

bajnoki boxmérkőzésre készülnék. Ez a tréning megacélozta izmaimat, idegeimet és gyönyörűségem telik abban, ha minden egyes filmem telve van veszélyesnél veszélyesebb helyzetekkel.

Sok izgalmat élek át filmjeimben; így például egyik legjobb filmemben rámtámad egy ellenfelem, jobbjában tőrt szorongatva, melyet tehetetlen dühében azután felém hajít. Sűvítve hasít végig a levegőben a tőr és hajszálnyira fejem mellett tíz centiméter mélyen belefúrdódik egy mögöttem álló boroshordóba. A jelenet szemlélői jól mulattak a sikerült mutatványon, jómagam azonban egészen mást éreztem és bizony megborzongtam, amikor felém repült az a bolondos kis szerszám. Vagy nem kisebb izgalmat okozott ugyanebben a filmben az a jelenet, amikor a templom tetejéről az uccára ugrom üldözőim elől. Igen könnyen halálugrássá válhatott volna ez a vakmerő vállalkozás. Ha a felvétel nem sikerült volna, aligha ismétlem meg. Vérfagyasztó volt...

Az izgalmak netovábbja azonban legújabb filmemben az a jelenet, amikor egy felbőszült bika támadása elől kell megmentenem a kardjába botlott, s az öklelő bika előtt tehetetlenül heverő ellenfelem. Sok izgalmat éltem át filmjeimben, ez azonban minden eddigit felülmúlt.

Nagyok a veszélyek, amelyeknek mi, filmszínészek ki vagyunk téve és mégis — legalább is nekem — sok mulatságot szereznek...

Agfa
Amatőrök!
Szakfényképészek!
Lemezek, filmek, vegyszerek, papírok és gépek kiválóság tekintetében felülmúlják az összes eddigi gyártmányokat.
Kaphatók minden szaküzletben.
Vezérképviselet:
V, Géza ucca 9
Telefónszám: T. 241—94

GELLÉRT MÁRIA:

AZ APACSLÁNY

című kis regényének folytatása.

Eleje a 11. oldalon.

Közben kissé felnyujtott nyakkal kitekintett. Ez a kamra így belülről nem is látszott olyan borzalmasnak. Csinos, rózsaszín selyemernyő tompította a villanylámpa fényét, a földön tarka rongydarabok hevertek s körül és mellette csillogtak a jelmezek: francia márki ruha, egy orosz menyasszony dísze, különféle népviseleteket látott, fantasztikus maskarákat és búsan lengő Pierrot-zubbonyokat...

S az ajtón ebben a pillanatban kopogtak.

VI.

A GAZEMBER

Azt mondta: Jó estét — a hangja kellemes volt, kissé édeskés, mint akinek olyan foglalkozása van, ahol gyakran köszöntget.

Az arcát nem láthatta, mert az ajtónyitásra rögtön a ruhák közé húzta be a fejét.

— Jó estét — válaszolt a leány elfojtott könnyet és izgalmat rejtegető hangon.

Ülve maradt. Úgy rémlett, tovább varrogat.

— Hagyd már abba azt a gürcölést és gyere...

Hallani lehetett, hogy ledobta a kalapját és a kabátját is levetette.

— Ohó, — gondolta a detektív. — Már kezdi.

A lány némán ült a helyén. Nem mozdult.

— Na, kérlek, kérlek, — sürgette a férfi. — Nem lopom az időm. Felmászok ide ebbe a sötét menyországba, miután egész álló nap talpaltam, megnyírtam legalább ötven pesti hölgyet... Megint ott volt az a csúnya, negyvenéves, aki mindig flörtölni kezd velem... az ember azt hiszi, hogyha olyan előkelő helyre megy, mint cégem, a Báj és Hullám, meg van mentve a nőktől... és még ott se... na, gyere...

És fütyülni kezdett.

Nappal rendes foglalkozása van, gondolta a vasutas a ruhák közt, női fodrász.

S most még érthetetlenebb volt számára a dolog. Mert hiszen megint

vinni akarta a leányt? De miért vetette le a kabátját?

Már felrántotta a székről, hallotta az erőszakos mozdulatok neszét. Erre összeszedte minden akaraterejét és egy keskeny résen kinézett.

A lány a férfi karjában hevert s a férfi, vagy inkább fiú, alig lehetett huszonkét éves, egyébként szelíd arcán vad és kéjes fintorral szorította, aztán újra ellökte és ismét magához kapta...

A leány megsímította a homlokát mint valami bálvány.

A fiú megállt.

— Mi az? Rosszul vagy?

Aleány végigsimította a homlokát és azt felelte: nem, semmi... semmi...

S a férfi újból rángatni kezdte. Közben pedig fütyült.

S mert a mozdulatoknak is ritmusa volt, a vasutas előtt egy tánc képe merült föl, amelyet néhány év előtt valami filmen látott... párizsi lebúj... bámészkodók félköre, középen züllött pár, aki ide-oda taszigálja, dobja, üti egymást... Az apacstánc.

Egyszerre olyan szédület fogta el, mintha liften ülne. Ez borzalmas volt. Borzalmasabb volt, mintha le akarná itt előtte szúrni... Persze... ó, ő bolond... hiszen most odaugorhatna... de így... mit keres ő itt? és hogy távozik innen?

A homlokát kiverte a verejték, különben is majd megfulladt a rongyok közt. Úgy kell neki. Minek bámult be azon az átkozott ablakon.

— Egy hét mulva lesz a műkedvelőelőadás és még mindig nem megy... Jól nézünk ki a vakablakon...

A vasutas összerezzent, mert azt hitte, a fiatal fodrász fölfogta innen a ruhák közül a gondolatát, azért említi ő is az ablak szót.

Akkor hirtelen mentő ötlete támadt. És már úgyis benne volt — nyakig benne.

Kilépett a függöny mögül, a fiatalember mellé állt és föltartotta az igazolványt.

— Szó nélkül kövessen!

A fiatal fodrász elvörösödött és azt mondta: De... A fiatal nőből kitört a sírás.

Ezt nem bírta elviselni. Hozzálépett és a vállára tette a kezét. A leány könnyes szemmel fordult szembe vele.

— Mentse meg, hiszen az unokatestvérem... meghalnak a szégyentől a papáék...

A detektív a kezét nyujtotta.

— Mindent el fogok követni, kisasszony. De kérem, tartsa holnapig mélységes titokban az egészet.

A kislány — olyan szép volt most — megigérte.

VII.

DETEKTÍV A BEZÁRT AJTÓ ELŐTT

A detektív — a valódi — otthon állt a szobája előtt és dühöngött. — Amilyen világ van, még kitünhet, hogy hajdani pajtása, az úri fiú is elzüllött és most üres odebent a szobája.. Aztán eszébejutott a bezárt ajtóról való dikciója és arra gondolt, hogy a fiú most megtréfálta.

Végeredményben mindegy volt. Nem tudott bemenni. Le-fel járkált az ajtó előtt, a főbérlőik sem voltak otthon, úgy látszik, elmentek moziba. Várt. Nem tehetett mást. Arra számított, hogy a vasutas mégis csak itt lesz a következő percben.

Az áldetektív ezalatt egy messzi uccában döcögött foglyával egy rozzant konflison.

— Dehát, mondja meg legalább, dedektív úr, hogy mit követtem el?

Majdnem sírt. Mit tudhatja, talán elveszett valamelyik gazdag hölgy függője vagy brilliáns hajcsatja az üzletben és a tolvaj ráhárította a gyanut...?

— Nem kell megijedni, fiatal barátom — mondta a vasutas jóakarattal. — A végén mindig kiderül az igazság.

S mikor már közeljártak detektívbarátjának a lakásához, megállíttatta a kocsit, mert eszébejutott, hogyha már vendégségbe megy hozzá és még társat s visz, neki is illik valamit vennie.

Kivette a tárcáját és odaadott a fiúnak egy százezer koronást.

— Menjen be, ide a boltba és vegyen nekem egy üveg itókát... Triple Sec-et vagy amihez magának is gusztusa van, az ördög bánja...

A fiú értelmetlenül bámult az arcába. Aztán szó nélkül engedelmeskedett. Azt hitte, csak próbára teszik, hogy nem szalad-e el, — amihez egyébként kedve lett volna, — de meg volt győződve róla, hogy akkor egy-

szerre öt váratlan detektív kapaszkodna a nyakába.

Megvásárolta az innivalót. Ujra beszálltak a kocsiba s nemsokára megint kiléptek belőle. Ezúttal végérvényesen.

S nem is a rendőrségnél, mint a fiú várta. Egy jámbor bérház előtt.

Az első emelet folyosóján egy zord férfialak fogadta őket.

— Micsoda vicc az, hogy kicsuksz a szobámból?

A fodrász némán bámult, a vasutas-detektív nevetett.

— Mért nem nyitottad ki?

— Mi vagyok én? Betörő? Azt hiszed, folyton álkulccsal járok?

— Kedvesem, békülj ki. Egy barátomat is elhoztam. Nem tudom, hogy hívják. Mutatkozzon csak be.

Aztán elővette az álkulcsokat a zsebéből — holott ott volt a megfelelő — és sorba próbálgatta, míg az ajtó végre kinyílott.

A detektív épp olyan némán bámult, mint a fodrászsegéd.

A vasutas leült odabent egy székre, — érthető, hogy a sok izgalomtól kifáradt, — előrebocsátotta, hogy „a végén mindent megmagyarázok" — aztán a fodrászhoz fordult.

— Fatalember, nem lesz semmi bántódása, egy hajaszála sem görbül meg, de őszintén kell felelnie mindarra, amit most kérdezni fogok...

— Kérem. Felelhetek.

— Hány éves?

— Huszonegy multam.

— Valóban unokatestvére annak a fiatal nőnek?

— Becsületemre.

— Talán jegyesek?

— Isten őrizz!

— Mért táncoltak, mint az őrültek?

— Gyakoroltuk azt az apacstáncot, amelyet a fodrászok műkedvelő előadásán ketten be akartunk mutatni.

— Hogy jutott éppen ilyen ízléstelen mutatvány az eszükbe?

— Arra számítottunk, hogy föltűnhet a táncunk valakinek, aki aztán hivatásos táncossá pártfogol bennünket. Mind a kettőnknek az a vágya, hogy valamikor Párizsba jussunk.

— A kisasszonynak mi a foglalkozása?

— Látta, uram. Hibás jelmezeket javít. Tehetséges leány, de sokkal szivesebben lenne ő is táncosnő, mint egyszerű szabónő. Ambíciózus leány. És én is szivesebben lennék táncművész, mint fodrász. Mindenesetre előny, ha az, aki külföldre készül, több dologhoz ért?

— Nem gondolja, hogy van Párizsban elég apacs, aki jobban tudja a saját táncát, mint maguk?

— Az amerikaiaknak jó a mienk is.

A vasutas megcsóválta a fejét. Nem volt kedvére, hogy a megmentett leánynak ilyen távoli vágyai vannak, bár még mindig jobb, mintha szerelmes lenne ebbe a fodrászba. Hiszen ez a város lehetetlen vállalkozásokra sarkalja az embert, — mint amint magán is tapasztalhatta volt.

Mosolygott.

— Most, hogy mindent tudok, én is leleplezem magam. Tudniillik én nem is vagyok detektív — bár azt hiszem, tehetségem volna ehhez a pályához. A detektív a barátom, az ő lomtárából vettem az álkulcsot, a revolvert, a bokszert és ezt az igazolványt...

Mindent kirakott az asztalra.

A detektív összeráncolt homlokkal nézett rá — a fodrász se valami barátságosan.

— Ha megtudják, hogy miről van szó, — folytatta nyugodtan — le fogják engedni a fölhúzott orrokat. Néhány nap előtt véletlenül megláttam a szemközti házból a maguk őrült produkcióját. Isten engem, mindenre gondoltam, csak arra nem, hogy táncolhatnak. Meg voltam győződve róla, hogy maga, fodrász barátom, azért rángatja azt a szerencsétlen nőt, hogy valami aljas dologra kényszerítse... Tanácsért jöttem aztán detektívbarátomhoz, de a véletlen mást akart. S mikor ott a ruhák közt, ahol majd megfulltam, föltárult előttem a komikus, de rettentő való, kénytelen voltam elvezetni magát, ha nem akartam nevetségessé válni a kisasszony előtt. Most pedig vessenek fátyolt a multamra — és igyunk...

A házigazda nevetett, a fodrász kissé megviselten mosolygott, de aztán a detektív szalámit és sajtot szedett elő és vidám vacsorába kezdtek.

Azonban kijelentette, hogy a jövőben semmiesetre sem pályázik olyan

babérokra, amelyet vasutas barátja szerez neki.

Akkor becsukatja.

VIII.

MÉGEGYSZER A JELMEZEK KÖZÖTT

— Mért használja ezt a magas kamrát? — kérdezte a leányt másnap este. — Mért nem dolgozik odahaza?

— Mert kicsi a lakásunk. Látja, hogy itt egész raktár van.

A fiatal fodrász hozta fel ide, aki nem neheztelt a kalandért, ellenkezően, ő volt a legboldogabb, hogy tréfára fordult az ijedelem. A fiatal nő se haragudott. Csupa szerencse, ha még manapság is regényes dolog történik egy lánnyal, arról nem is szólva, hogy annyit kockáztatott érte, azt lehet mondani, még az életét is kockára tette... Olyan valaki, aki szegény lány létére Párizsba készül, különösen fel tudja fogni az eset hízelgő voltát...

A vasutas azzal az ürüggyel vitte végbe a viszontlátást, hogy második számú apacsnak ajánlkozott, mert hallotta a fodrásztól, hogy tulajdonképpen egy vetélytársra is szükség volna, ha ketten ráncigálják az apacsnőt, úgy még hatásosabb.

De előbb el kellett volna látogatnia ahhoz a táncmesterhez, akitől ők már órát vettek s ehhez nem volt valami nagy kedve. A táncmesternek nem magyarázhatja meg, hogy komoly vasutas létére hogyan vetemedett ilyesmire.

Másképp kell megoldania az ügyet. Most alkalom is van rá — a fodrász a spanyolfüggöny mögött ezúttal valódi apacsgúnyát öltött, hogy így mutassák be a táncot az új partner előtt.

De a vasutas eközben hirtelen azt kérdezte a lánytól:

— Mondja csak, Sárika, nem hagyhatnánk ki az unokaöccsét a táncból?

A lány mosolyogva nézett az arcába:

— Ha maga egy hét alatt meg tudná tanulni a szerepét...

A vasutas valami fénylő selyemronggyal babrált:

— Nem sok kedvem van ám nekem ehhez. Nem táncolna inkább csárdást velem?

A leány értelmes, nagyvárosi, ked-

SZÉKELY KÁROLY
vas- és fémkereskedő. Tel. 391-85. Veszek legmagasabb áron ócskavasat, öntést, fémet, ólmot, zinket, sárga- és vörösrezet stb. Telefon- vagy levélhívásra kocsimmal jövök.
BUDAPEST, IX., Mester ucca 7. szám

Érelmeszesedés, gyomorfekélyben szenvedők figyelmébe!
Cigelkai jódos gyógyvíz
csodásan gyógyít
V, Béla ucca 4. Telefon: 237-63.

FICZEK KÁROLY
1926. évi tárlaton aranyéremmel kitüntetve
szobor, mű és ércöntöde
BUDAPEST, VII., TÁBORNOK-UTCA 12
Öntetnek: szobrok domborművek, életképek, placettek stb. homok és ceraperduta mód szerint

HOSENZEUGOKAT GYÁRT
DOBROTKA RUDOLF
mechanikai szövőgyár Budapest, X, Kada-utca.
Városi lerakat: V., Sas ucca 12. szám.

„Palace" Butorcsarnok
Lőwy Henrik és Lőwy Árpád
Budapest, Dohány ucca 62. szám
Telefon: J. 92—74.
Előnyös részletfizetési kedvezmény.
Saját kárpitosműhely. Köztisztviselőknek árengedmény!

GROSZ ADOLF
kocsmája VIII., Népszínház u. 59.
Uradalmi fajborok és szeszes italok kimérése

SPHINX GARAGE
Motorkerékpár és autótanfolyam úrvezetők részére. Bérautó.
Államrendőrségnek kedvezmény.
VI, Aradi ucca 58.
Tel: Teréz 103—38.

ves, gondolkozott egy pillanatig, aztán hirtelen azt felelte:

— Hát okvetlen muszáj az embernek táncolnia?

A vasutas vidáman felsóhajtott:

— Hála Istennek... én is erre gondoltam, lássa... Majd kitalálnak valami okosabbat...

De a fiatal fodrász, mikor teljes apacskellékeivel megállott előttük és elmesélték neki a legújabb színváltozást, úgy vélte, hogy ez az égből potytyant vasutas, már túlságosan sok kellemetlenséget szerez neki...

IX.

A HIVATALNOK ÚR ÉS NEJE

— Haj, — sóhajtott fel az asszony — harmincnyolcadik évének és hatvanhetedik kilójának születésnapján, ha elgondolom, hogy én most hírneves párizsi táncosnő lehetnék, ahelyett, hogy itt kuksolok veled, ebben a rongyfészekben...

— Hagyd el, fiacskám, nem kényelmes pálya az... annyit kell ugrálni... lesoványodtál volna... talán már meg is haltál volna tüdővészben...

— Legalább soványan haltam volna meg... Csak egy ilyen unalmas faluban, egy ilyen unalmas férj mellett hízhat úgy el az ember...

A vasutas is felelhetett volna erre. A hivatalnok úr. Hogy, Istenem, ha ő akkor nem néz be az ablakon, ha nem bámészkodik... hanem siet. Dehát nem akarta bántani, hiszen a születésnapja volt.

És az asszony zúgolódása sem volt őszinte, később szívből nevetett valami vidéki történ, amit az ura kezdett mesélni neki.

Aztán odatelepedtek a rádió mellé. Ha az ember nem élhet Párizsban, legalább odafülel.

Egy magyar művész zongoraszámát kapcsolták: Hallga Béla úrét.

— Nézd csak — nevetett a vasutas. — A kövér fiú. Ő csakugyan messzire jutott. Nem hiába nézett engem úgy le, meg a konflislovat.

Milyen kár, hogy ezt Amália néni már nem élhette meg. Emléke, melyet a vasutasra hagyott, ott állott a szoba díszei közt — az aranyozott csésze, az „örökké boldog *légy*"-gyel, — ahol a *légy* szót egy gondosan kirajzolt, zöldszárnyú legyecske képviselte.

(Vége.)

Helyreigazítás. Legutóbbi, 14-ik számunkban, nyomdai tévedés révén az olasz rendőrségről szóló cikkünkben az angol rendőr egy régebben megjelent képe került az olasz carrabinieri klisséje helyére. A 14-ik szám 13. oldalának képaláírása tehát így helyesbítendő: *A népszerű angol rendőr, az elveszett gyermek patronusa.* A hibáért, amely *A Magyar Detektív* fennállása óta első ízben fordult elő, olvasóink elnézését kérjük.

— *Rajongó kislány.* Nem szabad kétségbeesnie. Nem olyan nagy a baj, mint ahogy az az első pillanatra látszik. Elkényeztetett kislányokkal bizony gyakran megtörténik, hogy a végletekig elkeserednek, ha véletlenül olyan valakire akadnak, aki nem rakja a lábaik elé a beigért csillagokat. Várjon egy kicsit. Nem gondolja, hogy az ön esete azok közé tartozik, amikor a fiatalember taktikából hüvösödik el? Mi úgy látjuk igen s amint levele bizonyítja, elég szép sikerrel. Most próbáljon ön az ő álláspontjára helyezkedni. — *Doktor.* Hogy valaki jogosan használja-e a doktori címet, azt csak annak az egyetemnek a rektori hivatala állapíthatja meg, amelyik a doktori diplomát kiállította, vagyis ahol az illető a doktorátust letette. — *V. M. Sopron.* Jó volna, ha megfelelő ügyvédre bízná a dolgot, mert adoptálással nem igen lehet a bajon segíteni. — *Házileány.* Nagyon kényes kérdést tárt elénk, de azért megpróbáljuk, hogy a mai viszonyokhoz mérten adjuk meg rá a választ. Azt azonban előrebocsátjuk, hogy válaszunk nem a szó teljes értelmében általános, hanem csak a saját meggyőződésünk és tapasztalataink útján szerzett vélemény. Tehát: A mai lányok bizony inkább mennek a korzóra kifestve, kimanikürözött kezekkel, selyem ruhában, minthogy édesanyjuknak, —

akinek különben nincs módjában cselédet tartani, — a háztartási munkálatokban segítsenek. Hogy miből telik a fényűzésre? Engedje meg, hogy erre a kérdésre ne válaszoljunk, mert ezt mi is szeretnénk tudni. Ez az oka aztán annak, hogy az évek elsuhannak és a lányok — lányok maradnak. A házilány fogalma ma is az, ami régen volt. S akire azt mondhatjuk, hogy házilány, az férjhez is megy, ha eljön az ideje, mert ma, amikor a férfiak anyagi helyzete sem valami rózsás, legalább arra vágynak, hogy a feleségük jó ebéddel várja őket. Hosszú-hosszú sorokat kellene írnunk, hogy mindenre kitérjünk, de sajnos, itt nagyon szűk terünk van erre. — *Feltaláló.* A bejelentésnek írásban kell történnie, a M. kir. szabadalmi bírósághoz (V., Akadémia ucca 12.) intézett bejelentési kérelem kapcsán. A bejelentési kérelem kellékeiről az 1895. évi XXXVII. t.-c. 30. szakasza intézkedik. A bejelentési kérelem *alaki* kellékeiről pedig az 1896. évi 573. eln. K. M. rendelet 7. szakasza intézkedik. — *Villamoson.* Lehetséges, hogy igaza van, de mert mi nem voltunk ott, hát nem is vállalkozhatunk az igazság eldöntésére. Lehet, hogy a villamoskocsi vezetőjének van igaza, mert azt ön is belátja ugyebár, hogy ő nem térhet ki a gyalogosok elől, mert egészen véletlenül van valami rendelet, amely azt diktálja, hogy a villamoskocsi csak az eléje rakott síneken döcöghet, vagy ha önnek úgy jobban tetszik, roboghat. Higyje el, hogy nagyon sokszor szemtanúi voltunk már, amikor a járdáról anélkül léptek le az emberek, hogy előbb jól körülnéztek volna, Őszintén mondjuk, hogy 90%-ban nem a jármű vezetője a hibás. — **A. S. Olaszliszka.** Azon sajnos vitatkozni sem lehet, hogy a háború okozta veszteségek miatt sokkal kevesebb a férfi, mint a nő, de mindez még nem zárja ki azt, hogy egy rendes házilány ne találja meg magának a jövendő férjet. A hiba inkább ott van, hogy a mai nehéz gazdasági viszonyok gondolkodóba ejtik a férfiakat, hogy megnősülje-

„DANUBIA“
SOFFŐR-KÉPZŐ
Budapest, VIII., Örömvölgy u. 24.
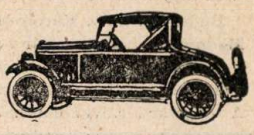

FOGORVOSLÁS!
Fogászati rendelés. szájpadlásnélküli műfogsorok, aranykoronák, műfogak készítése, foghúzás, tömés, fogtisztitás, fájdalommentes kezelés **Fenyvessy Vince Menyhért intézetében.** Lapunk előfizetőinek rendkívül mérsékelt árak. Kivételes esetekben heti vagy havi részletfizetés. — Budapest, IX. ker., Ráday ucca 5. szám. — Telefonszám: József 111—48.

KRONIMRE ÉS TÁRSA
ipari és bányatermék
BUDAPEST, V. ARANY JÁNOS UCCA 34

PAX vörösrézből készült kézi tűzoltó két szülék a legjobb.
Gyártja: **Hirmann F.** fémárugyár VII. kerület Csányi ucca 7—9.

108 receptet tartalmazó „Hogyan készül a jó sütemény“ című könyvecskéjét kivánatra ingyen és bérmentve küldi
Dr. A. Oetker
Budapest VIII, Conti ucca 25.

URBANCSEK JÓZSEF JÁNOS
pala-, cserép-, iemez-, facement-, Eternit fedési és tetőzet
jókarbantartási vállalata
Műtelep, raktár és iroda:
BUDAPEST VII, AMERIKAI ÚT 20. SZÁM
Alapíttatott 1849. Telefón: J. 428-25

Felhívjuk olvasótáborunk és barátaink figyelmét „A Magyar Detektív“ hasábjain hirdető cégekre és vállalatokra!

Részletfizetésre: Kaphatók férfi-, női- és gyermekruházati cikkek olcsó ár mellett. Külön mértékosztály
Ruházati Kereskedelmi Rt. Budapest V, Bálvány ucca 15. sz. félemelet.

Stroh, Finkelstein és Gottlieb
Budapest, VII., Károly-körút 9. szám.
Modiano cigarettapapir vezérképviselője
Norinbergi árúk vezérképviselője
Eladás nagyban és kicsinyben.
A magyar királyi államrendőrség szállítója

ARANYSZŐKE LESZ, ha az Eisner-féle Eau radieusét használja (20.000 K). Barna vagy fekete hajat nyer az Eisner-féle Diókivonattól (20.000 K). Eisner Gyula drogéria, József főherceg Úr Ő Csász. és Kir. fensége kamarai szállítója, Budapest, VI., Andrássy-út 37. sz.

SCHMIEDL DÁNIEL
hentesárugyára
BUDAPEST, IX., RANOLDER UCCA 17.

PISKÓ ZSIGMOND
FOGÁSZATI MŰTERME
Budapest VII, Kertész ucca 39. szám II. em.
Kezelés és mindenféle fogászati munka a legjutányosabb áron
Az egyesület fogásza

FISCHER ÉS HARTMANN
mázoló és festékkereskedők
Budapest, IV., Képiró ucca 3.
Fióküzlet: IX., Tompa ucca 30.
Telefonszám: József 101—36.

Reinkopf és Réti
Budapest. VIII. kerület, Rákóczi-út 57b
Férfi-, fiú és gyermekruhák, bundák, szőrmeárúk, télikabátok, nagy választékban, olcsó árban. Rendőrségi alkalmazottaknak árengedmény.

nek-e. Lakáshiány ma már nem hátrány, mert lakás az kapható bőven, de még mindig sok pénz kell hozzá. Hogy vannak olyan lányok, akiknek módjukban van a férfiak között válogatni — és ön szerint ez a nagy többség — ezt ne vegye tőlük rossznéven, mert számtalan esetben bebizonyult már, hogy ezek a lányok addig válogattak, amíg aztán senkisem vette el őket, vagy a jobbik esetben férjhez mentek ugyan, de olyan jól kiválasztották maguknak a férjet, hogy a házasságkötés utáni harmadik héten vagy elváltak, vagy tele voltak panasszal, hogy az egész életüket tönkretették ezzel a jól kiválasztott férjjel. Nem szabad tehát kétségbeesnie, mert mi megjósoljuk, hogy egy olyan rendes házilány, mint ön, semmiesetre sem marad pártában. — **S. J. Székesfehérvár.** Levélben válaszolunk. — **M. O.-né Győr.** Olvastunk egyszer egy külföldi lapban egy jogi esetet, amely nagyon érdekes volt s csaknem teljesen arról volt benne szó, amit ön levelében nekünk leírt. Ott úgy történt, hogy egy férj házasságtörés miatt válópert indított a felesége ellen. S mert az asszony semmit nem tagadott, már mindenki biztosra vette, hogy a bíró a válást ki fogja mondani. Azonban amikor az ítéletkihirdetés következett és a bíró elkezdte olvasni, a férj összeesett és az orvos már csak a szívszélhűdés okozta halált konstatálhatta. Jogi szempontból nagyon érdekes volt ez az eset, mert az ítéletet nem mondták ki egészen s így az elválasztás nem lett jogerős. Igy tehát a nő nem „elvált", hanem özvegy asszony lett. Ezekután tehát a férje után járó nyugdíjat megkapta, amit különben elvesztett volna, mert hiszen a válást kimondó végzés világosan feltárta, hogy a válás az ő hibájából mondatott ki, illetőleg mondatott volna ki.

Kiadótulajdonos: A m. kir. Államrendőrség Detektívtestülete Nyugdíjpótló és Segélyző Egyesülete. — *Főszerkesztő:* Dr. Csécsy József. — *Felelős szerkesztő:* Vécsey Leó. — *Felelős kiadó:* Frommer József igazgató. — *Szerkesztőség és kiadóhivatal:* Budapest V, Nádor ucca 38. — Felelős szerkesztő kéziratügyekben péntek délután 3-tól 4-ig fogad. — *Előfizetési ár:* Egész évre 24 pengő, félévre 12 pengő, negyedévre 6 pengő. — Egyes szám ára Budapesten, vidéken és pályaudvarokon 1 pengő. — *Hirdetési ár* megállapodás szerint. — *Póstatakarékpénztári csekkszámla: 39.169.*